БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 292 (7012)
ДЕКАБРИИН 10
ПЯТНИЦА
1954 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Арадай кандидадуудай түлөө голосоо үгэе! (1-дэхи нюур).

ВЦСПС-эй СЕКРЕТАРИАДТА: Худэлмэришэд болон албахаагшадай уранhайханай самодеятельностиин Бүхэсоюзна харалгые үнгэргэхэ тухай (1-дэхи нюур).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: Хүүгэдые хүмүүжүүлгын худэлмэрине hайжаруулха. **Р. Гиездилов.** — Эдэбхитэй агитаторнууд (2-дохи нюур).

Бато-Мунко Цыбиков. — Фермымнай ажалай дүнгүүд (2-дохи нюур).

Д. Кодунская. — Хонидой шэнэ гүүртэдэ (2-дохи нюур).

Үйлэдбэри дээрээ олоороо ошожо худэлмэрилэе! А. Кожемякина. — Агууехэ хэрэгтэ хубитаяа оруулнаб. **В. Васильев.** — Шэнэ үүсхэл дэмжэнэ (3-дахи нюур).

Е. Баженова. — Модошодой худэлмэридэ манай туhаламжа (3-дахи нюур).

САТИРЫН БУЛАН: **Р. Жапов, М. Баранин.** — Завхоз Глазков хайшаа ябашооб? .. (3 дахи нюур).

С. Власов. — Эрхим шанартай эдеэ хоол үйлэдбэрилхэ (3-дахи нюур).

Эб найрамдалай хэрэг илаха! (4-дэхи нюур).

Горнягуудай уласхооронлын хоёрдохи конференци худэлмэреэ дүүргэбэ (4-дэхи нюур).

СЕПГ-эй ЦК-гэй пленум (4-дэхи нюур).

МАЛАЖАЛЫЕ ХҮГЖӨӨЛГЭДЭ МТС-үүдэй ҮҮРГЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Колхозно нитын малажалые хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ машинно-тракторна станцинуудай үүргэнь тон ехэ. Партийн ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой ёhоор, МТС-үүд харьяата колхозуудайнгаа малажалай хүгжэлтын түлөө артелиин правленниүүдтэй хамта сэхэ харюусаха уялгатай болоо. Худөө ажахые улам саашадань эрид хүгжөөхэ зорилго табихатаяа хамта, манай парти, правительство колхозуудые, машинно-тракторна станцинуудые бэхижүүлхэ тушаа туйлай ехэ оролдолго гаргаhан байна. Советскэ правительство партийн ЦК-гэй сентябрьска, февральско-мартовска Пленумүүдэй hүүлээр худөө ажахыда, МТС-үүдтэ шэнэ техникэ — хүсэтэ тракторнууд, комбайнууд болон янза бүрийн элдэб оньhото машинануудые олоор үгэжэ байна. Мүн МТС-үүдтэ мэргэжэлтэй кадрнууд эльгээгдэнэ.

Манай республикын МТС-үүд энэ жэлдэ урдынхиhаа улам ехээр бэхижүүлэгдэжэ байна. Түрүү МТС-үүдэй худэлмэринь яhала hайжараа, харьяата колхозуудайнгаа ажахын бүхы hалбариннуудые хүгжөөхын түлөө тэдэнэр оролдодог болоо. Зүгөөр, республикын бүхы МТС-үүд нимэ түрүү машинно-тракторна станцинуудтал адляар худэлмэрилнэгүй. Зарим МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд харьяата колхозуудайнгаа ажахын гол hалбариннуудай хүгжэлтын түлөө сэхэ харюусаха үүргэеэ дүүргэнгүй, урданайнгаал хэбээр, хуушаараа худэлмэрилжэ байhаар. Илангаяа колхозуудта адуу малай тоо толгойе олошоруулха, тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ МТС-үүд ёhо тэдыгээр хандажа, малажалай барилгануудые хэхэ, үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ, фермэнүүдтэхи ажал ехэтэй худэлмэринүүдые механизацилха хэрэгтэ үргэн далайсатайгаар үшөөл оролсоногүй. Тэрэнэй эсэстэ республикын олохон колхозууд 1954—1955 онуудай малай үбэлжэлгые муу бэлэдхэлтэйгээр угтаhан байна. Зарим газарнуудта мүнөөнhөө эхилээд малаа гарзалуулжашье байhан баримтануудтэ үзэгдэнэ. Тиихэдэнь МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд энэ «манай хэрэг бэшэ» гэhэн хэбэртэйгээр колхозуудта хандажа, үбэлжэлгын түрүүшын үдэрнүүдэй дутуунуудые зайсуулха тушаа хэмжээ абанагүй. Энээн тушаа нэгэ баримтые эндэ харуулая. Үдын МТС (директорынь нүхэр Далбаев) Кировэй нэрэмжэтэ колхозтой хаяа хадханхай. Тус МТС-тэ харьяата энэ колхоз гол түлэб малажал эрхилдэг юм. Аяар ноябриин hүүл хүрэтэр энэ колхозой хэдэн зуугаад хонидынь сагаан саhан дээрэ хоножо, хүсэ шадалаа баража байгаа. Теэд, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд имагтал дээрэhээ захиралта абахадаа, колхозой хонидые гарза хохидолhоо абарха баатай боложо, үсөөхэн хоног соо дулаан байра барижа үгөө.

Юумые саг соонь бүтээнгүй, имагтал дээрэнь ортоходоо хэдэг иимэ ябадал мүн ондоошье МТС-үүд гаргадаг. Яаража, мэгдэжэ хэhэн юумэнэй шанарыншье, мүн тэрэнэй хойшолонгуудыншье муу байдаг юм гэжэ тэдэнэр хожомоо ойлгодог болохо ёhотой.

Мүн Хориин МТС (директорынь нүхэр Далбаев) малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгэдэнь колхозуудта туhалхын тулада худэлмэришэдые эльгээгэгүй шахуу. Бидэнэр гансал өөhэдынгөөл хүсөөр малай байрануудые баряабди, МТС машда туhалаагүй, гэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хэлэдэг. Үнэхөөрөөшье энэ колхоздо туhалхын тулада МТС оройдоо нэгэ трактористые эльгээhэн байгаа.

Кяхтын, Сэлэнгын, Зэдын, Хэжэнгын аймагай МТС-үүд малажалые хүгжөөхэ асуудалда баhал анхаралаа хүсэд табинагүй.

МТС-үүд иимэ харюусалгагүй ябадалhаа дары хахасажа, малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ үүргеэ эрид дээшэлүүлхэ, партийн ЦК-гэй hүүлэй Пленумүүдэй эрилтын ёhоор бүхы худэлмэреэ ябуулха уялгатай.

КПСС-эй обкомой hаяхан болоhон пленум республикын МТС-үүд малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандана гэжэ тэмдэглээд, саашадаа нимэ ябадалые болюулха эрилтэ хэhэн байна. Түбхын түрүүндэ МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд үбэлжэлгые хоролтогүйгөөр үнгэргэхэ тушаа шухала хэмжээнүүдые абаха, мүнөө тохёолдоод байhан зарим дутуу дундануудые энэ гэhээр усадхаха уялгатай. Энэ зорилгоор, МТС бүхэн малай үбэлжэлгэдэ туhалхын тулада тусгаар бригадануудые эмхидхэхэ, мүн заhабарилгада ябахагүй худэлмэришэдөө бултыень малай фермэнүүдтэ эльгээхэ байна. МТС-hээ эльгээгдэhэн механизаторнууд колхозуудта уhалуури бэлэдхэхэдэнь, мүн малай тэжээл буйлуулгадань хэрэгтэй болохо бүхы юумэнүүдые түхеэржэ үгэхэ ёhотой. Гадна, ажал ехэтэй худэлмэринүүдые механизацилгые хүтэлбэрилхэ, малай байрануудай хүйтэн байгаа hаа, тэдэнние дулаалха, үбhэ, солоомо шэрэлгэдэнь туhалха гэхэ мэтын худэлмэринүүдые тэдэнэр хэхэ байна.

Малажалда түрүү арга дүршэлнүүдые нэбтэрүүлхэ, түл абалгада бэлэдхэхэ, үбhэ тэжээл зүбөөр гаргашалха, тэрэнние малда буйлуулжа эдюулхэ гээшэ мүн лэ МТС-үүдэй анхарха асуудалнууд болоно.

КПСС-эй айкомууд, МТС-үүдтэхи тэлэнэй инструкторска группануд, машинно-тракторна станцинуудай партийна организацинууд механизатор бүхэнэй малажалые хүгжөөлгэдэ эдэбхитэйгээр оролсолгые хангаха, үбэлжэлгые гарзагүйгөөр үнгэргэхэ ябадал туйлаха, тэрэнэй түлөө социалистическэ мүрысөөе толгойлхо, нитэ-ойлгууламжын худэлмэри үргэнөөр эмхидхэхэ, мүн малшадай бүхы эрилтэнүүдтэ хайхарамжатайгаар хандаха уялгатай.

СССР-эй, Польско Арадай Республикын, Чехословацка Республикын, Германска Демократическа Республикын, Венгерскэ Арадай Республикын, Румынска Арадай Республикын, Болгариин Арадай Республикын, Албаниин Арадай Республикын Правительствонуудай Декларацаи тусхай брошюра болгон хэблэгдэбэ

СССР-эй, Польско Арадай Республикын, Чехословацка Республикын, Германска Демократическа Республикын, Венгерскэ Арадай Республикын, Румынска Арадай Республикын, Болгариин Арадай Республикын, Албаниин Арадай Республикын Правительствонуудай Декларацине политическэ литературын үрэнэй хэблэл тусхай брошюра болгон хэблэбэ.

Брошюра олон тиражтайгаар хэблэгдээ.

(ТАСС).

hүнгагшадай дунда нитэ-политическэ худэлмэри хэгдэнэ

МИНСК, декабриин 8. (ТАСС). Арадай сүүдүүдэй hунгалтада бэлэдхэл Белоруссида үргэнөөр хэгдэнэ.

Агитпунктнууд бүри hайнаар худэлмэрилдэг болоо. Тэдээн дотор hунгагшадай вечернүүд үнгэргэгдэнэ, лекцинүүд болон элидхэлнүүд хэгдэнэ, концертнүүд эмхидхэгдэнэ. Советскэ хуули ёhон тухай судьянууд, БССР-эй Юстициин министерствын худэлмэрилэгшэд элидхэлнүүдые хэнэ.

Гансахан Минскдэ 13 мянга гаран агитаторнууд арадай сүүдүүдые hунгаха hунгалта тухай Дүримые hунгагшадта тайлбарилжа үгэнэ, коммунистическэ хүмүүжүүлгын хэрэгтэ советскэ сүүдэй ямар үүргэ дүүргэдэг тухай тэдэнэртэ хөөрэжэ үгэнэ.

Арадай кандидадуудай түлөө голосоо үгэе!

Улан-Удэ городой hунгалтын № 6 округто hунгагдаха арадай судьяда кандидат **Г. Д. Шишкина.**

Политическэ дэбжэлтын оршон байдалда

Улан-Удын модоной заводой hунгагшад арадай судьяда болон арадай заседательнуудта дэбжүүлэгдэhэн кандидадуудтайгаа hаяхан уулзаба. Ажалшадай депутадуудай Пригороднэ райсоведэй гүйсэдкомой түлөөлэгшэ нүхэр Ф. И. Оглоблин уулзалгын энэ суглаае нээхэ зуураа, арадай судьягай кандидадта дэбжүүлэгдэhэн нүхэр Г. Д. Шишкинада үгэ үгэбэ.

Тэрэ хадаа сүүдэйнгээ ажалябуулга тухай тогтожо хэлэхэ зуураа, нимэ үндэр этигэл найдабари үзүүлhэндэнь, эндэхи hунгагшадта баясхалан хүргөө. Тэрэнэй hүүлээр арадай заседательнуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэhэн нүхэд Ф. Ф. Турченко, С. И. Панов, М. Б. Маклакова гэгшэд үгэнүүдые хэлэжэ, арад зоной этигэл найдабариие харюулхаар бэлэн байhанаа мэдүүлбэ.

Удаа тээнь үгэ хэлэhэн hунгагшад Рижаков, Бенцианова, Рандин болон бусад коммунистнууд ба партийна бэшэ хүнүүдэй хамтаараа дэбжүүлhэн эдэ кандидадуудай түлөө голосуудаа нэгэн хүн шэнгеэр үгэхые суглаанда байгшадые уряалба.

Д. Аюшеев.

Кандидадуудтайгаа уулзаба

Кяхта городой hунгуулиин нэгэдэхи пунктын hунгагшад аймагай судьяда кандидат нүхэр Кругловатай болон арадай заседательнуудта кандидадуудтай hаяхан уулзаба. Арадай судьяда кандидат нүхэр Круглова советскэ сүүдэй хүмүүжүүлхы үүргэ тухай, өөрынгөө худэлмэри болон ажал-ябуулга тухай hунгагшадта хөөрэжэ үгэбэ. Тиигээд этигэл найдабари үзүүлhэнэйнь түлөө баясхалан тэдэнэртэ хүргөө.

Арадай заседательда кандидадаар дэбжүүлэгдэhэн Мария Березовскаягай hүүлээр олон hунгагшад үгэ хэлэжэ, эдэнэрэй түлөө голосуудаа үгэхөөр бэлэн байhанаа мэдүүлбэ.

Б. Ванчиков.

Этигэл найдабариие харюулна

Александр Алексеевич Сидорин 23-тай байхадаа, Казанска юридическэ институт дүүргээд, РСФСР-эй юстициин Министерствээр Бурят-Монголдо арадай сүүдэй худэлмэридэ эльгээгдэhэн байгаа. Нүхэр Сидорин бүри институдта hуража байхаhаа эхилэн хүн зоной этигэл найдабариие ехээр хүндэлдэг, тэрэнээ нарин нягтаар гүйсэлдүүлхэ гэжэ оролдодог байhанаа харуулаа hэн.

«Нүхэр Сидорин олониитын дунда эдэбхитэйгээр худэлмэрилдэг, ВЛКСМ-эй райкомой лекторскэ группын гэшүүн байхадаа ехэ худэлмэри ябуулаа, 2 жэлэй туршада курсынгаа профоргоор худэлөө, комсомольско даалгабаряа нягтаар дүүргэдэг, hайнаар hурадаг комсомолец...» гэжэ институдай комсомольско комитет нүхэр Сидорин тухай характеристика үгэhэн байна.

1951 оной декабрьда Александр Алексеевичын манай республикада hаяхан ерээд, байхадань, Городок городой ажалшад тэрэниие арадай судья болгон hунгаhан байна.

Советскэ дээдэ hургуулиин үгэhэн теоретическэ эрдэм бэлигые залуу юрист нүхэр Сидорин өөрынгөө худэлмэри дээрэ зүбөөр хэрэглэжэ шадаhан байна. Городок городто арадай судьягаар гурбан жэлэй туршада худэлмэрилхэ зуураа, hунгагшадай найдабариие хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө ехэхэн оролдолго гаргаа. Нүхэр Сидориной тус сүүдтэ худэлмэрилжэ эхилhэнhээ хойшо эндэ оройон, элдэб янзын хэрэгүүд саг соогоо, түргэнөөр хаража үзэгдэдэг болонхой.

Ленинскэ комсомолой хүмүүжүүлhэн хүн хадаа нүхэр Сидорин гансахан өөрынгөө мэргэжэлые хараад ябадаггүй, залуушуулые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Мүнөө ВЛКСМ-эй горкомой бюрогой гэшүүн, горкомой лектор.

Олониитын худэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг хадань нүхэр Сидориниие Городок городой городской Советэй депутат болгон hунгаhан байна. Өөрынгөө теоретическэ болон политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ талаар хододоо ургажа ябадаг, советскэ сүүдэй залуу худэлмэрилэгшые партийн гэшүүн болгожо тэндэхи партийна организаци абаа hэн. Мүнөө нүхэр Сидорин КПСС-эй түүхын «Хуряангы курс» шудалха кружогые хүтэлбэрилжэ, партийна даалгабари дүүргэнэ.

Александр Алексеевич hунгагшадтаяа саг үргэлжэ барисаатай байдаг. Элдэб темээр лекци, элидхэл уншахаhаа гадна, hунгагшадайнгаа урда тоосожо байдаг. Тоосооте суглаанууд дээрэ нүхэр Сидорин худэлмэриингөө дутуунуудые элирүүлдэг, өөртөө туhатай тобшолол хэдэг байна.

Арадай этигэл найдабариие ажал дээрээ бэелүүлжэ шададаг хадань нүхэр Сидориниие Городок городой ажалшад арадай судьяда кандидадаар дахин дэбжүүлээ.

Байгша оной декабриин 12-то тус округойнь hунгагшад hунгуулиин пунктда ерэжэ, нүхэр Сидориной түлөө, нэгэ хүн шэнги, голосуудаа үгэхэнь лабтай.

Р. Бимбаев.

Хүндэтэй юрист

Түнхэнэй аймагай арадай судья Филипп Андриянович Котиков социалистическэ хуули ёhые наринаар сахин, арад зоной эрхые хамгаалха харюусалгатай үүргээ нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, хүн зоной дунда хүндэтэй юрист болонхой.

Зургаан жэлэй саана аймагай ажалшад нүхэр Котиковые арадай судьягаар hунгаа hэн. Юридическэ эрдэмгүй, энэ талаар дүй дүршэл багатай байhан туладаа түрүүшээр бэрхэшээлнүүдтэй ушардаг байгаа. Тиигэбэшье, залуу судья эдэ бэрхэшээлнүүдhээ айнгүйгөөр, имагтал арад зоной найдабариие харюулха гэжэ шармайн оролдодог бэлэй. Филипп Андриянович зориг ехэтэй дээрэhээ, богонихон болзор соо мэргэжэлтэй юристнүүдэй нэгэн болоо. Сүүдтэ оройон хэрэгүүдые харахадаа үнэнтэ байдалые тодорхойлхо гэжэ тэрэ ехээр оролдодог байна.

Нүхэр Котиков сүүдэй хүмүүжүүлхы үүргые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулна. Сүүдэй хүмүүжүүлгын үүргын дээшэлhэн дээрэhээ аймаг дотор гэмтэ хэрэг гаргаха ябадал нилээд үсөөрөө.

Сүүдэй заседаниие hайн бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэдэг. Гэмнүүлэгшэ болон гэршэнүүдые зүбөөр мүшхэлгэдэ, сүүдтэ оройон материалнуудые нарин нягтаар шалгажа, зүб шиидхэбэри гаргалгада анхаралаа табина.

Филипп Андриянович өөрынгөө юридическэ мэргэжэл ба политическэ эрдэмые дээшэлүүлхын түлөө юридическэ бүхы журналнуудые, заабаринуудые болон бусад литературые таhалгаряагүй уншадаг. Мэргэжэлээ дээшэлүүлгын Ленинградска 9 hарын курсые эрхим сэгнэлтэтэйгээр дүүргээ hэн.

Арад зоной дунда гансахан энэ жэл соо 30 гаран элидхэлнүүдые, лекцинүүдые хэhэн байна.

Аймагай ажалшад тэрэниие хоёр дахин арадай судьягаар hунгаа. Мүнөөшье hунгахань лабтай.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд, мүн скотимпортын конторын коллективэй гэшүүд нэгэн hаналтайгаар нүхэр Котиковой кандидатурые арадай судьяда дэбжүүлбэ.

Э. Жанчипов.

Арадай заседательда кандидат

Советскэ Армиин зэргэдэ алба хэжэ ерэhэнэйнгээ hүүлээр, Гомбо Цыденжапович Мухолзоев паровозуудые заhабарилдаг бригадада слесареэр дүрбэдэхи жэлээ худэлмэрилжэ байна.

Мүнөө Гомбо Мухолзоев слесарьнүүдэй бригадые толгойлно. Тиихэдээ слесарьнүүдэй ажал худэлмэриин хойноhоо нарин нягта хинаалта шалгалта хэжэ, имагтал hайн шанартайгаар паровозуудые заhабарилха ябадалые хангана. Худэлмэридөө голодоhо гаргаhан слесарьнүүдые шангаар шүүмжэлхэhээ гадна, тэдэнэртэ али болохо зүбшөөл, заабари саг соонь үгэжэ, тэдэнэрые түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргахын түлөө оролдоно. Нүхэр Мухолзоевой үүсхэлээр слесариин мэргэжэл шудалха кружок эмхидхэгдээ. Тус кружогто бригадын бүхы слесарьнүүд элэбхитэйгээр ябажа, өөhэдынгөө мэргэжэлые, мүн дүй дүршэлөө дээшэлүүлнэ. Мүнөө слесарь бүхэн табадахи зэргын квалификацитай болохын түлөө занятидаа эдэбхитэйгээр хабаадана.

Тус бригадын слесарьнүүд ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлжэ, имагтал эрхим шанартайгаар паровозуудта заhабарилга хэнэ. Москвагай түрүү предприятинуудай коллективүүдэй уряалда харюу болгон абаhан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэнэ.

Энэ бригадын слесарь бүхэн халаанайнгаа даалгабариие 150—160 процент хүрэтэр, эрхим hайн шанартайгаар дүүргэнэ.

Галуута-Нуурай депогой коллектив арадай заседательда кандидадые дэбжүүлхэ асуудал зүбшэн хэлсэхэдээ, Гомбо Цыденжаповичые эгээн түрүүлжэ, нэгэн hаналаар нэрлээ hэн. Өөрынгөө эрхим кандидадай түлөө hунгуулиин үдэр тэдэнэр голосоо үгэхөөр бэлэн байна.

М. Нихланов.

Hайнаар худэлмэрилдэг агитпункт

Железнодорожно районой 13-дахи агитпункт соо хүн зон хододоо олон байдаг. Тэдэнэр эндэ сугларжа, газетэ журналнуудые уншана, шатар даам наадана. Парти, Правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй портредуд, уран гоёор hиилүүлэн зурагдаhан плакат, лозунгнуудаар тус агитпункт шэмэглэгдэнхэй. Мүн эндэ «Социалистическэ худөө ажахы», «Золтой жаргалтай үхибүүд» гэхэ мэтын hайнаар түхеэрэгдэhэн фотомонтажууд сугларагшадые hонирхуулна.

Тус агитпунктын агитаторнууд hунгагшадай дунда нитэ-ойлгуулламжын худэлмэрине үдэр бүхэндэ эдэбхитэйгээр ябуулна. Илангаяа гэрэй эзэн эхэнэрнүүдтэй, наhажаал hунгагшадтай тусхай хөөрэлдөөнүүдые хэдэг байна. Агитаторнууд нухэд Е. Асташова. Г. Лузанов. Л. Ивашинников гэгшэд агитационно худэлмэрине hунгагшадай дунда жэшээтэ hайнаар ябуулна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Тэрэшэлэн ПВЗ-гэй партийна библиотекын зал соо 13, 14-дэхи участогуудай hунгагшадта зорюулагдаhан лекци, элидхэлнүүд үнгэргэгдэдэг юм. Эдэ үдэрнүүдтэ хододоо кино, концерт харуулгдана. hаяхан тэдэнэртэ «Ажал ба амаралта хоёрые зүбөөр эмхидхэлгэ» гэhэн лекци—киносборник харуулагдаhан байна.

М. Власьев.

ВЦСПС-эй СЕКРЕТАРИАДТА

Худэлмэришэд болон албахаагшадай уранhайханай самодеятельностиин Бүхэсоюзна харалгые үнгэргэхэ тухай

Ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгын шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэн болохо худэлмэришэд болон албахаагшадай уранhайханай самодеятельностиие саашадань ехээр хүгжөөхын, самодеятельностиин идейнэ болон уранhайханай хэмжээе дээшэлүүлхын, мүн тэрээнэй репертуарые hайжаруулхын зорилгоор худэлмэришэд болон албахаагшадай уранhайханай самодеятельностиин коллективүүдэй, мүн зарим гүйсэдхэгшэдэй Бүхэсоюзна харалгые 1955 оной январьhаа декабрь хүрэтэр үнгэргэхэ гэжэ ВЦСПС-эй секретариат тогтоообо.

Бүхы жанрнуудай уранhайханай самодеятельностиие ехээр хүгжөөлгые хангаха, кружогуудые олошоруулха зуураа, тэдэ кружогуудта худэлмэришэд болон албахаагшадай, мүн тэдэнэрэй бүлэнэрэй зүгhөө шэнэ хүнүүдые олоор хабаадуулха, уранhайханай самодеятельностиин кружогуудта худэлмэришэн залуушуулые олоор хабаадуулгада шухала анхарал хандуулха гэжэ профсоюзна организацинуудта hайшаагдана. Кружогууд болон зарим гүйсэдхэгшэдэй репертуарай уранhайханай шанарые hайжаруулха, предприяти бүхэндэ уранhайханай агитбригаданнуудые байгуулха тушаа хэмжээ абаха, кружогуудта хабаадагшадай дунда hуралсал-хүмүүжүүлгын худэлмэриие саг үргэлжэ үнгэргэхэ гээшэ шухала байна.

Худэлмэришэд болон албахаагшадай уранhайханай самодеятельностьда искусствын худэлмэрилэгшэдэй зүгhөө шефскэ туhаламжа үзүүлгые hайжаруулха гэжэ профсоюзай центральна республиканска, хизаарай болон областной комитедүүдтэ дурадхагдаба. Туhаламжа үзүүлхын тулада лекци, консультаци болон семинарнуудые үнгэргэхэ, кружогуудай хүтэлбэрилэгшэд болон хабаадагшадта бодото туhаламжа үзүүлхын, самодеятельнэ зүжэгүүдые болон концертнэ шэнэ программануудые харахын ба зүбшэн хэлсэхын зорилгоор клубуудта ошохо шухала байна.

Нютагай харалганууд—предприятинуудта, эмхи зургаанууд болон hургуулинуудта; районно болон городской (районууд боложо хубаарhан городуудай районуудта харалга болохогүй); областной, хизаарай болон республиканска харалганууд болохо байна. Нютагай харалганууд март-апрель hарада, районно болон городской—май-сентябрьда, областной, хизаарай болон республиканска харалганууд—1955 оной октябрь-декабрь hарануудта болохо юм.

Харалгые хүтэлбэрилхын тулада ВЦСПС-эй культурно-олониитын худэлмэриин таhагые даагша Б. С. Ржановай хүтэлбэри доро Бүхэсоюзна оргкомитет байгуулагдаа. Оргкомитедэй 44 гэшүүдэй тоодо СССР-эй арадай артистнууд В. Б. Барсова, О. В. Лепешинская, И. А. Моисеев, А. Д. Попов, РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажалябуулагша композитор В. Мурадели, РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажалябуулагша композитор А. Г. Новиков, «Березка» гэжэ хореографическа ансамблиин уранhайханай хүтэлбэрилэгшэ Сталинска шангай лауреат Н. С. Надеждина болон бусад оролсоно.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Уставай эрилтые дүүргэдэггүй коммунистнууд тухай

Коммунист бүхэн өөрынгөө идейно-теоретическэ хэмжээс саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ ёһотой гэжэ партийн Устав эрилтэ хэнэ. Энэ эрилтые хэды мэдэжэ байбашье, зарим коммунистнууд энэ наигин уялгадаа тон харюусалгагүйгөөр хандана. Жэшээнь, Яруунын аймагай «Улаан туяа» колхозой партийна эхин организацийн дэргэдэ энэ жэлдэ Коммунистическэ партийн түүхые шудалха кружок эмхидхэгдэһэн юм.

Тус кружогто һуралсахаар 10 коммунист һайндураараа бэшүүлээ һэн. Кружогой пропагандистаар коммунистка Б. Галсановае партийн айком томилһон байгаа. Эгээн түрүүшынгээ заняти дээрэ недели бүхэндэ нэгэ удаа алгадгүй хэшээлдээ ябаха гэжэ шиидэһэн юм. Теэд, энэ хэлэһэн үгэсэ, баталһан шиидхэбэреэ тус кружогто ябагшадай олонхинь үүн хада мартажархинхай.

Партийна гэгээрэлэй сетьдэ һуралсалай жэл эхилһээр 2 һара үлүүтэй саг үнгэрөө. Энэ туршада 6 дахин заняти үнгэргэдөө. Коммунистнууд Г. Шойдоков, Ж. Бадмаев хоёрһоо бэшэнинь занятидаа нэгэ жэгдээр ябанагүй. Жэшээнь, коммунистнууд Даши Бадмаев, Жамсо Дамдинов, Гончик Цыденов болон бусад эгээн түрүүшын занятиһаа хойно нэгэшье удаа занятидаа ерээгүй байха юм.

Иигэжэ партийн Уставай эрилтые дүүргэнгүй, партийна журамые бүдүүлигээр эбдэжэ ябадаг коммунистнуудта партийна эхин организацийн хэмжээ абадаггүй байдагынь саашадаа тэсэмээр бэшэ болоно. КПСС-эй айком, тэрэнэй пропаганда ба агитацийн таһагай хүдэлмэрилэгшэд колхоздонь ерэжэ, энэ шухала хүдэлмэрине һайжаруулха уялгатай.

Г. Даржаев.

Һунгагшадта зорюулагдаһан лекци

Улан-Удэ городой һунгуулийн 4-дэхи пунктын һунгагшадта зорюулагдаһан «Социалистическэ гүрэнэй гражданин бүхэнэй эрхэ ба ажалай хуулинууд» гэһэн темээр лекци Бурят-Монголой драматическа театрын байшан соо һаяхан болобо. Тус лекцие БМАССР-эй Верховно сүүдэй түрүүлэгшын орлогчо нүхэр Сиренов уншаһан байна. Нүхэр Сиренов лекци соогоо БМАССР-эй Верховно, арадай сүүдүүдээр хараагдаһан ажалай, гэр байрын, гэрлэлгэ ба бүлэ гэхэ мэтын асуудалнуудһаа олон тоото баримтануудые тодорхойгоор хэлэжэ үгөө. Мүн арадай дундаһаа дэбжүүлэгдэһэн арадай судья, арадай заседательнуудай үүргэ тухай суглараг шадта хэлэжэ үгэхэ зуураа, капиталистическэ оронуудта һунгалтын ямараар болодог тухай хэлэһэн байна.

Һүүлээрнь Бурят-Монголой гүрэнэй Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын артистнар суглараг шадта ехэхэн концерт харуулаа.

К. Данилин.

Хүүгэдые хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине һайжаруулха

КПСС-эй Улан-Удын горкомой ээлжээтэ пленум һаяхан боложо, «хүүгэдые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тус асуудалаар партийн горкомой секретарь нүхэр **Хадалов** элидхэл хэхэ зуураа, Советскэ засагай үедэ болоһон культурна агууехэ хубилалта тухай, арад зоной ажаһуудалые улам саашань һайжаруулха талаар парти, правительствын анхарал оролдолго тухай тодорхойгоор хэлэбэ.

Тэрээнтэй хамта, үхибүүдэй дунда һуралсалай-хүмүүжүүлгын, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри городской партийна организацийн зүгһөө һулаар ябуулагдажа байһанине элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ. Илангаяа мяха-консервын комбинадай, Улан-Удын паровозно депогой, мүн городой һургуулинуудай партийна организацинууд үхибүүдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эмхидхэхэ хэрэгтэ һаналаа тон багаар табина. Эхин ба дунда һургуулинуудта үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри баһа муугаар ябуулагдана. Энэ шухала хэрэгтэ багшанар болон түрэлхид гүйсэд һайнаар анхаралаа табинагүй.

—Манай үхибүүд һургуулиһаа гэртээ ерээд юу хэнэб гэхэдэ, үйлсөөр миил гүйлдэжэ үнэтэ сагаа барана. Тэдэнэрэй эхэ эсэгэнь ехэнхидээ ажал дээрээ байдаг тула үхибүүдэй хойноһоо хинан харалгые гүйсэд һайнаар табижа шаданагүй. Тиимын тула үхибүүдые һуралсалай һүүлээр ямар нэгэн зүйлөөр һонирхуулха, сүлөөтэй сагаа зүбөөр үнгэргэхэдэнь тэдэндэ туһалалсаха ёһотойбди,—гэжэ мяха-консервын комбинадай директор нүхэр **Карасев** шүүмжэлбэ.—Зүгөөр манай комбинадай клуб, библиотекэ, улаан булангууд гэхэ мэтын культурна гуламтануудые үхибүүд балай хэрэгсээдэггүй байна. Бидэнэр энэ шухала хүдэлмэрине һайжаруулжа шаданагүйбди.

—Үхибүүдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ манай партийна, комсомольско болон профсоюзна организацинууд һүүлэй үедэ һаналаа зарим тэды табидаг болоо,—гэжэ паровозно депогой партийна организацийн секретарь нүхэр **Бальцанов** хэлэбэ. — Һаяхан үнгэргэгдэһэн хүдэлмэришэдэй суглаан дээрэ «Үхибүүдые һургуулида, гэртээ хүмүүжүүлхэ тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Тус асуудалаар ехэ олон хүдэлмэришэд үгэ хэлэжэ, бии байһан дутуу дундануудые элирүүлэн шангаар шүүмжэлһэн байна.

Городской болон райсоведүүдтэ хэдэн олон депутадууд, саг үргэлжын комиссинууд тоологдодог, теэд нимэ ехэ хүсэн байгаад, һургуулинуудта ямаршье туһаламжа энэ асуудалаар үзүүлнэгүй. Мүн Пригороднэ болон Городской райсоведүүд нэгэшье асуудал һуралсал тухай зүбшэн хэлсээгүй, гэжэ пленумдэ хабаадагшад шүүмжэлбэ.

Һурагшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэрине эрид һайжаруулха талаар дэлгэрэнгы тогтоол пленум баталан абаба.

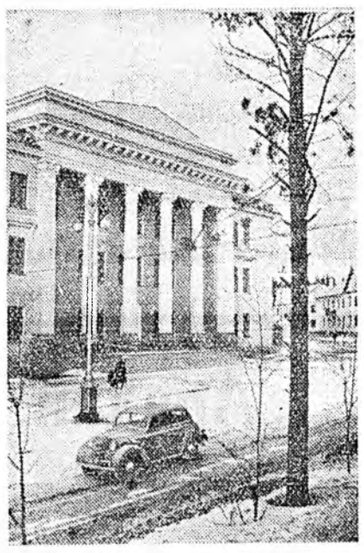

Свердловско область. Областьдо энэ жэлдэ 6 больница, олон тоото поликлиникэ баригдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Первоуральскдахи Новотрубна заводой хүдэлмэришэнэй посёлогто баригдаһан шэнэ поликлиникын главна корпус.

ТАСС-эй фотохроникО.

Багшанарай зүблөөн

Бичура тосхоной эхин һургуулинуудай багшанарай методическа зүблөөн һаяхан болоо.

Зүблөөндэ дүршэл ехэтэй һургагша Ольга Ивановна Павленко «Эхин һургуулида гараар хэхэ ажал яажа заахаб» гэһэн асуудалаар элидхэл хээ. Элидхэлшэ гараар хэхэ ажалай урогые хайшан гэжэ үнгэргэдэг тухайгаа хөөрэжэ үгөө.

Удаань зүблөөндэ хабаадалсаһан багшанар сахарна заводой дэргэдэхи һургуулиин багша О. И. Павленкын ба тэрэ һургуулиин 1-дэхи, 2-дохи классуудай гараар хэхэ ажалай нээмэл урогуудта байлсажа, тэдэнэй дүй дүршэлтэй танилсаһан байна.

Ф. Степанов.

Уһалагдадаг газарые үргэдхэхэ хэмжээнүүд

Мухаршэбэрэй, Кударын, Бичурын аймагуудай гидромелиорацийн хүдэлмэрилэгшэдэй кустовой зүблөөн Бичура тосхондо һаяхан болобо.

Зүблөөн дээрэ 1954 оной туршада хэгдэһэн хүдэлмэриин дүн зүбшэн хэлсэгдээ. Мүн 1955 ондо ямар хэмжээ-ябуулгануудай хэгдэхэ тухай тэрэшэлэн хараалагдаһан байна.

Ерэхэ жэлдэ Бичурын аймагта уһалагдадаг газарай талмай нилээд ехээр үргэдхэгдэхэ юм.

Зүблөөндэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи уһанай ажахын управлениин начальник нүхэр Жарков байлсаа.

М. Николаев.

Хонидой байрые түргэнөөр бариба

Торнин аймагай «Улаан Тори» колхозой правлени ба партийна эхин организаци хонидой шэнэ байра барихын тула воскресник эмхидхэбэ. Воскреснигтэ колхознигууд ба колхозой дэргэдэ байгаа эмхи-зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд хамта 100 шахуу хүн хабаадалсаа.

Воскреснигтэ хабаадагшад гурбан үдэрэй туршада эмхитэй һайнаар хүдэлмэрилжэ, 400 толгой хонидой багтаха дулаан байра барижа дүүргэһэн байна.

Д. Гомбоцонов.

Фермымнай ажалай дүнгүүд

Малажалые саашадань хүгжөөлгэдэ, илангаяа хони үсхэбэрилгэдэ парти, правительство онсо анхарал хандуулна. Манай колхоз һүүлэй 2—3 жэл соо нарин ба нарибтар ноо-һотой хони үсхэбэрилхэ талаар зарим тэды амжалтануудые туйлажа байна.

Эгээн түрүүн 1951 ондо 163 толгой нарин ноо-һотой хонидоо отара эмхидхэгдэһэн юм. Тэрэ сагһаа хойшо хонид һайнаар харуулалагдажа, тоо толгойнь 1000 шахуу болгогдоһон байна.

Нютагай үүлтэрэй хонидто орходоо нарин ноо-һотой меринос хонидые үлэмжэ һайнаар харуулалха хэрэгтэй юм. Юуб гэхэдэ, тэдэнние муугаар харуулаа һаа, гарзалханшье хэбэрэг, һайн шанартай ноо-һошье ехээр үгэдэггүй. Тиимэһээ үүлтэртэ отара эмхидхэхэ жэлдээ 800 толгой хониной байха типовой байра барихан, шэмэтэй ногоотой һайн бэлшээри таһалжа үгэһэн байгаабди. Тэрэшэлэн хониднай жэл бүри зелёнко, һагшадһа, овёс гэхэ мэтын шэмэтэ тэжээлээр дүүрэн хангагдадаг байгаа.

Үүлтэртэ хонидой энэ фермын хойнсһоо хүсэл оролдолгоёо гаргаһамнай дэмы бэшэ, харин мүнөө болоходо энэ фермэ колхоздоо хэдэн арбаад мянган түхэригэй олзо доход оруулжа байна. Үнгэрэгшэ 1953 ондо нарин ноо-һотой хонин бүрин-нөө 5,1 килограмм ноо-һо хайшалһан байгаа һаа, 1954 ондо 5,3 килограмм, нарибтар ноо-һотой хонинһоо 4,2 килограмм ноо-һо хайшалжа, гансахан энэ фермэһээ 70 гаран мянган түхэригэй олзо доход колхоздоо оруулһан байнабди.

Манай фермын хонишод Бадри Дымбрылова, Дулгар Цыбикдоржиева, Дашима Ракшеева, Бальжима Санжеева гэгшэд үүлтэртэ хонидой фермын эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо шахуу хүдэлмэрилжэ, ажалай баян дүй дүршэлтэй болонхой. Эдэ нүхэдэй харуулалжа байһан хонидһоо нэгэшье хонин муудаагүй ба гарзалаагүй. Энэ фермынхид үнгэрэгшэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүрин-нөө 123 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ. Тинхэдэ Бальжима Санжеева 1953 ондо 100 эхэ хонинһоо 141 хурьга абажа, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ ошожо ерэһэн байна.

Хонин бүхэнэй түлые гарзалуулангүйгөөр, тобир тарганаар тэнжээхэ гээшэ тиимэшье бэлэн бэшэ. Заримдаа түрүүшынхеэ хурьгалһан түлгэнүүд дэлгэнэнгүйгөөр хурьгалжархидаг. Дэлгэнэнгүйгөөр түрэһэн хонидой хурьгадта һү ехэтэй хонидой һү угжажа тэнжээдэг байнабди. Һүүлээрнь дэлгэнэнгүйгөөр хурьгалһан хонидоо амяарлаад, овёсой һагшадһа, шэмэтэй һайн үбһэ гэхэ мэтын тэжээл эдюулэн дэлэн оруулжа, хурьгадыень абхуулдаг байнабди.

Зарим нүхэдүүд хониной хурьгалхын урда тээ 5—7 хоног болотор солоомо үгэжэ байха ёһотой гэдэг. Теэд тэрэнние би буруу гэжэ һанадагби. Юуб гэхэдэ, хониной хурьгалха болотор буйлуулагдаагүй, хүйтэн зелёнко үгэхэдэ хонин хурьга хаяжа болохо юм. Мүн хониной хурьгалһанайшье хойно гэнтэ зелёнко үгэдэггүйбди. Яахадааб гэхэдэ, хонин хурса тэжээл ехээр эдеэд, санхатажашье болохо байна.

Эхэ хонидые тамир шадал һайнтай байлгахын зорилгоор хурьгалхынь урда тээ нэгэ һара болотор тон һайн тэжээл үгэдэгбди. Тэрэ тоодо зелёнко, овёс, һагшадһа, набшаһата тэжээл, гол газарай һайн үбһэн үгтэдэг байна.

Хонидойнгоо шэнээ тамир алдахагүйн түлөө намарай, үбэлэй ба хабарай сагта хонин бүридэ үлэрэй 300-һаа 500 грамм хүрэтэр овёс үгэжэ байдагбди. Тинхэдэмнай хонидоймнай ноо-һоншье нэгэ жэгдэ һайн шанартай байдаг. Хонидтоо тэжээл эдюулэлсэхэһээ гадна, бэлшээри хэрэглэлсэдэг гээшэбди.

Хонидые байраһаань гаргангүй, дулаан газарта ходо байлгахада даарахадаа хэбэрэг, бээрэг болоһодог гэжэ дүй дүршэл харуулаа. Тиимэһээ хонидые эдэлүүлхынгээ хажуугаар адуулхада хамаагүй байдаг. Тинхэдэ тэдэнэй хурьгадные һайн байдаг юм. Хонидойнгоо үүлтэрые улам һайжаруулхын тула жэл бүри нарин ноо-һотой хусануудые Улан-Удын «Живконторо-ноо» худалдаа абадагбди. Тинхэдэ үнгэрһэн 2—3 жэл соо манай фермэһээ 170 гаран толгой нарин ноо-һотой хусануд аймагай ондоо колхозуудта худалдагдаһан байна.

Энэ һарада хэдэн зуугаад толгой шэнэ түл хүлеэгдэнэ. Тэдэнние гарзагүйгөөр абахын түлөө фермымнай отара бүхэндэ хонишодой дежурство эмхидхэгдэнхэй.

Нарин ноо-һотой үүлтэрэй хонидой байдаг Харьяска гэжэ нютагһаа холошье бэшэ, «Хошуун Үзүүр» гэжэ газарта 1000 гаран толгой нарибтар ноо-һотой хонид байдаг. Энэ отарада анханда нютагай үүлтэрэй хонид байһан юм. Мүнөө тэдэнэй олонхинь нарибтар ноо-һотой болоо. Энэ отарада хүдэлмэрилдэг хонишод ажал хүдэлмэридөө мүн лэ оролдосотойгоор хандадаг. Эндэхи хонишод Цыпилма Аюшеева, Мидыгма Дымбрылова, Дулгарма Иванова, Гарма Цыдыпов гэгшэд хонин һүрэгөө тобир тарганаар үбэлжэлгэдэнь оруулаад, 100 эхэ хонинһоо 110—115 хурьга абахын түлөө тэмсэжэ байна.

Мүнөө жэлдэ энэ отарада 1100 толгой хурьгад кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэхэ гээшэ. Тинхын тула хонидой ба хурьгадай байха таарамжатай байранууд бүрин түхеэрэгдэжэ дүүргэгдэнхэй.

Нарин; нарибтар ноо-һотой хонидые олоор үсхэбэрилжэ, гүрэндөө һайн шанартай нарин ноо-һо ехээр үгэдэг болохын тула манай фермын хонишод эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Бидэнэр 1955 ондо нарин ноо-һотой хонинһоо 5,5 килограмм, нарибтар ноо-һотой хонинһоо 4,5 килограмм ноо-һо хайшалха уялга абанхайбди. Үүлтэртэ фермын түрүү хонишод Бадри Дымбрылова, Дулгар Цыбикдоржиева гэгшэд 1954 — 1955 онуудай туршада 100 эхэ хонин бүрин-нөө 130 хурьга абаха гэжэ шиидээ.

Энэ жэлэй ажалай дүнгүүдээр хони үсхэбэрилһэнэй ба ноо-һо хайшалһанай түлөө түрүү хонишодто нэмэлтэ түлбэри болгон, 30 гаран хонин, 2000 шахуу түхэриг мүнгэн үгтөө.

Иигэжэ манай фермын хонишод Сибирнин ба Дальна Востогой районуудта нарин, нарибтар ноо-һо үйлэдбэрилхэ хоёрдохи база байгуулха гэһэн парти, правительствын табиһан зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулжа байна.

Бато-Мунко Цыбиков,
Мухаршэбэрэй аймагай Булганнай нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-е даагша.

Түсэблэлгын хүдэлмэрине һайжаруулхын түлөө

Һаяхан Улан-Удэ городто аймгүйсэдкомуудай түсэблэлгын таһагай түрүүлэгшэнэрэй зүблөөн болоо унгэрбэ. «Аймагуудтахи ажахые түсэблэлгын шанарые дээшэлүүлхэ ба аймгүйсэдкомуудай түсэблэлгын таһагуудай хүдэлмэрине һайжаруулха тухай» БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи түрэнэй түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Егоровагай элидхэл зүблөөндэ хабаадагшад шагнаба.

Ойрын жэлнүүдтэ ороной хүдөө ажахые эрид түргэнөөр хүгжөөхэ зорилгын табигдаад байхада олохон аймагуудта түсэблэлгын хүдэлмэри муугаар ябуулагдана гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ. Хүдөө ажахые хүгжөөлгөөр түсэб табихадаа КПСС-эй Центральна Комитедэй сентябрьска, февральско-мартовска болон июньска пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдэй эрилтын ёһоор нютаг нютагай эрхэ байдал нарилаар шэнжэлэгдэнэгүй, хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд элирүүлэгдэнэгүй.

Саашадаа хүдөө ажахые түсэблэхэдөө мэргэжэлтэдые, инитэ олон колхознигууд болон механизаторнуудые энэ шухала хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха гэжэ онсо тэмдэглээ.

Зүблөөнэй һүүлдэ аймгүйсэдкомуудай түсэблэлгын таһагай түрүүлэгшэнэрэй хэдэн үдэрэй семинар болоо. Семинарта хабаадагшад арадай ажахые түсэблэлгэтэй хабаатай асуудалнуудаар һонин һонин лекци, элидхэлнүүдые шагнаһан, городой томо томо түрүү предприятинуудта экскурсиар ябажа, үйлэдбэритэйнь танилсаһан байна.

С. Доржиев.

Хонидой шэнэ гүүртэдэ

Табанарһанай голоор, Худанай эрьеэр һүдэ гэжэгэнээ суглуулжа, зүүн хүбөө дээгүүр тибһэ малтажа ябадагаа Тойсон Цыденова тон элихэнээр һанадаг. Тойсон хаамта засагай хатуу гасалантай, харанхы мунхаг сагта хайран эдир наһаяа үнгэргэһэн юм.

...Худан голой эрьедэ ганса монсогор гэртэй, Хэрмэшэ гэжэ нохойтой, хоройдо хааха хонигүй, нимэ айлайхи: эжы басаган хоёр һуугша бэлэй. Мүн тэдэнэй хойно, урда, зүүн, баруун тээгүүрнь баһал нимэрхүү байдалтай айлнууд-хүршэнэрэйнь гэрнүүд эндэ тэндэ таранхай, тобойлдон харагдагша һэн. Тойсон үлүү булуу үгэгүй, бодолготой, даруу зохид басаган байжа, бага наһанһаа хойшо хүршэнэртөө хүндэтэй ябадаг байба. Тэрэнние үхибүүд «Тойсон абагай, үльгэр хөөрыт» гэжэ ходо дахадаг, мүн үбгэд, хүгшэд «ойм-ноо, баарья оёжо үгыи даа» гэдэг байгаа. Алишеншье шадаха байһан Тойсон үхибүүдэйшье, үбгэд хүгшэдэйшье гуйлтые үнэн зүрхэнһөө оролдожо дүүргэдэг һэн.

Иигэжэ, Тойсон Цыденовагай нютагайнгаа үргэн инитэ зондо хүндэлүүлжэ, баяншуулда доромжолуулжа ябаһаар байтарынь Советскэ засаг тогтоогдоод, уданшьегүй колхозууд эмхидхэгдэбэ. Тойсон Цыденова нютагтаа эмхидхэгдэһэн колхоздо хамагһаа түрүүн ороо һэн.

Колхозой гэшүүн болоходоо Тойсон одоолшье сэнгэһэн, ёһотойл жаргалаа олоһон байна. Артелийн правлени тэрэнние анха түрүүнһээ хойшо малажалда хүдэлмэрилхөөр эльгээбэ. Уданшьегүй тэрэнэй ажал бүгэдэндэ һайшаагдаба.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо мүнөө болотор Тойсон Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түрүү малшадай зэргэдэ ябана. Гадна Тойсон Цыденова өөрынгөө ажалда басагаяа һургаа. Мүнөө Груня басаганинь эжыһээ бэрхэ гүүлдэг эрхим хонишон болонхой.

Тохой гэжэ газарта Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз 1000 хониной байха нэгэ гүүртэ шэнээр эмхидхэбэ. Эндэ Тойсон Цыденова Груня басагантаяа, хонишон Цыренжап Сангажаповатай өөһэдынгөө харуулалдаг эрьенүүдые абаад зөөжэ ерэнхэй. Эндэ хонидые байлгахада ехэ зохид тааруу газар юм. Хонидые харуулалжа, дүй дүршэл ехэтэй болоһон эдэ нүхэд мүнөө мянгаад эрьенүүдээ шугы бургаһанай оёороор, шэнээр хахалагдажа, тарилга хэгдэһэн газарай солоомын узуур дээрэ адуулжа, ехэ тарганууд болгожо байнхай. Хонид уһалангүй, саһа эдеэд ябахадаа яадагшьегүй юм гэһэн хуушанай буруу зан эндэ хэрэглэгдэхэеэ болинһоор үнинэй. Груня эжытэеэ хамта, Худан гол дээрэ 12 метр утатай соолго соолонхой. Эндэһээ бүхэлн үбэлдөө хонидоо уһалжа байха юм.

Эдэнэр үбһэ тэжээл өөһэдөө бэлэдхэдэг. Мүнөө жэлдэшье ондоо бригадануудай туһаламжагүйгөөр яһала ехэ үбһэ, солоомо бэлэдхээд, хонидойнгоо байрын дэргэдэ зөөгөө. Груня эжытэеэ хамта харуулалдаг хонидоо сентябрь, октябрь соо бага ехээрнь, тарган туранхайгаарнь таарулжа илгаа һэн. Мүнөө хүсэ шадалаар багашаг хонидтоо үдэшэ үглөөнинь үбһэ үгэдэг, тиигээд үдэрэй игаабарида гаргажа уһалдаг, мүн шугы бургаһан соогуур адуулдаг байна.

Энэ жэлдэ Хубөө, Хүлэй адаг гэжэ шэнэ газарнуудые элдүүрилжэ, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз 500 гектарта тарилга хээ һэн.

Таряа хуряалгын, солоомо суглуулалгын дүүргэгдэхэтэй хамта, тэндэ абаашажа хонидоо адуулхам, гэжэ Груня эжыдээ хэлэбэ.—Байза хүлеэ, бэлшээри яһала һайн ха юм, мүнөө дээрээ ондоо тээгүүр адуула. Тиигээд хагданай муудаһан хойно, үшөө колхозой правленийһээ зүбшөөл абаад, хонидоо солоомын узуурта гаргахабди,—гэжэ эхэнь тэрээндэ хэлээ һэн. Энэ хадаа юрэнхыл эхын зааһан заабари бэшэ, харин наһажаал болоһон дүршэлтэй хонишоной залуу малшаһда үгэһэн һургаал байгаа. Груня өөрынгөө эжын болон аха нүхэдэй, мүн малажалай мэргэжэлтэдэй хэлэһэн зүбшөөлнүүдые ехэ ханамжатайгаар дуулажа, ажал дээрээ хэрэглэдэг. Тиимэ хадаа эжынгээ хэлэһэннинь Груня мүнөөшье ехэтэ зүбшөөгөөд, солоомын узуурые үбэлэй сагта үлөөхөөр шиидээ һэн. Энээнниень колхозойшье правлени һайшааһан байгаа. Тэрэнэй ашаар мүнөө энэ гүүртын хонид һайн бэлшээридэ—солоомын узуурта адуулагдажа байна.

—Бидэ бэлшээресэ зүбөөр хэрэглэхын түлөө үбэл, зунгүй оролдодогбди. Бэлшээрине һэлгэжэ адуулхада ехэ һайн байдаг. Зунай сагта нэгэ бэлшээриингээ ногоной муудахада нүгөөдэдэнь абаашажа адуулдагбди. Тиигээд нэгэ хэды хоног үнгэрхэдэ хонидоо һөөргэнь түрүүшынгээ бэлшээридэ асархада тэндэ дахяад зүлгэ ногоон гараһан байдаг. Бидэнэр гүүртэдээ эгээл дутын, һайн хагдатай нэмэри бэлшээрине үбэлэй сагта хэрэглэхээр үлөөнэбди. Үбэлэй түлэг шанга хүйтэндэ хонидто үбһэ, солоомо болон бусад тэжээлнүүдые эдюулхэ хэрэгтэй юм. Тиимэ хадань бидэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ өөһэдөө эдэбхитэйгээр хабаададагбди,—гэжэ Груня хөөрэнэ.

Груня Цыденова наһаар залуушье һаа мал харуулалха дүй дүршэл ехэтэй юм. Тиимэл хадань наһажаал болоһон ондоо малшад Груниһаа жэшээ абажа хүдэлмэрилдэг.

Груниин харуулалдаг хонидһоо һүүлэй гурбан жэл соо нэгэниншье гарзада ороогүй. Груня хонидые имагтал шадабритайгаар харуулалдагай, ажалдаа дуратайгаар хандадагай ашаар энэ жэлдэ хонин бүхэнэйнгөө амидын шэгнүүрые дунда зэргээр 50—60 килограмм болгоһон, нооһо хайшалха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэнэн байна. Үнэн сэхэ ажалайнгаа түлөө Груня Һаяхан нэмэлтэ түлбэридэ 6 хони абаба.

Ажалдаа бэрхэ, артельдэ хүндэтэй болоһон Груня мүнөө зоотехническэ һуралсалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

—Би комсомол басаганайнгаа колхозоор дүүрэн нүхэдтэй болоод, нинтынгээ хэдэн зуугаад хонидые харуулжа, түрүү зэргэдэ ябахадань омогорходогбди. Һаяхан тэрэмни хүдөө ажахын Хэжэнгын аймагай выставкэдэ ошоод ерэхэдээ намдаа ехэ бэлэг асаржа үгөө һэн. Би урдань, басаганайнгаа тухайдаа буруугай бэлшээриһээ одоол гараагүй, гартаа мүнгэшье барижа үзөөгүй гэхээр ябаа гээшэб. Намда бэлэгшье үгэхэ хүн үгы һэн. Мүнөө ямаршье һайхан саг ерээ гээшэб даа, эхэнэр эрэгүй бултадаа ажалшье хэхэ, амархашье эрхэтэй болоодби. Урдань би һунгалта болодог юм гэжэ дууладагшье үгы бэлэйб, харин мүнөө Советскэ засагай тогтоһоноһоо хойшо бүхы хүнүүдээр адли хэдэн дахин һунгабаб, һаяар үшөө һунгахамнай гээшэ,—гэжэ Тойсон омогтойгоор хөөрэнэ.

Тойсон тиимэ олон үгэтэйшье бэшэ, ходо шашажа, дуу гаража ябадаггүй юм. Харин мүнөө энэ гүүртэдэ колхозой парторганизацийн секретарь Эрдынин Доржиев ерэжэ, ехэ һонирхолтой хөөрэлдөө үнгэргэһэн байгаа. Арадай сүүдүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай тэрэ хэлэжэ үгэхэ зуураа, колхозой байдал тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрөө. Мүн эндэхи хонишод тухай, Груня Цыденовагай эрхим ажал тухай хэлэжэ үгөө.

Д. КОДУНСКАЯ.

Үйлэдбэри дээрээ олоороо ошожо хүдэлмэрилэе!

Агууехэ хэрэгтэ хубитаяа оруулнаб

Табадахи табанжэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн Эхэ орон доторнай шэнэ хүсөөр дэлгэрбэ. Советскэ хүнүүд энэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, өөhэдынгөө материальна ба культурна ажабайдалые улам саашань hайжаруулжа байна. Промышленностиин, хүдөө ажахын ба бусад hалбариннуудай хүдэлмэришэд социалистическэ хүдөө ажалые эрид шуудүргжөөхэ талаар партийн ЦК-гэй сентябрьска, февральско-мартовска олон нюньскэ пленумүүдэй түүхэтэ эргоолнуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада бүхы хүсэ шадалаа лсүүлнэ.

Эдэ түүхэтэ тогтоолнуудые бодото дээрэнь бэелүүлгэдэ бэсэрээ хабаадалсахын зорилгоор промышленна предприятинуудай хэдэн мянган хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахыда ажаллахаар ошожо байна. Мүн урдань Министерствын, управлениин аппарадуудта, элдэб конторонуудта ажаллажа байhан хүнүүд имагтал үйлэдбэридэ гаража, станок, трактор дээрэ ажаллажа захалба. Энэ хадаа эгээл хүндэтэй, эгээл hайшаалтай хэрэг мүн.

Би 1951 онhоо хойшо Улан-Удын ПВЗ-гэй вагон хабсаралгын цехтэ ажаллажа байнаб. Мүнөө хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ өөрынгөө хубитые оруулалсаха гэжэ шнидээд, Хэжэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо ошохо болооб. Заводто ажаллажа байхадаа hара, квартал бүхэндэ түсэбүүдээ хододоо үлүүлэн дүүргэгшэ hэм. Мүнөө колхозно ажахы дээрэ хүдэлмэрилхэдөө заводойнгоо коллективэй нэрэ хүндые унагаахагүйгөөр ажаллахаб. Ленинскэ комсомолоор хүмүүжүүлэгдэhэн туладаа би хаанашье ябахадаа ямаршье бэрхэшээлhээ айхагүйб, табиhан лэ ажалдань хүдэлмэрилхэб. Колхоздо ошомсоороо мэргэжэл олохын түлөө оролдохоб. Энэ талаар колхозой партийна, комсомольско организацинууд намда туhалха гэжэ найданаб.

Хүдөө ажахыгаа ойрын 2—3 жэл соо эрид шууд хүгжөөхэ гэhэн Партий, Правительствынгаа зорилгые бэелүүлгэдэ хабаадалсаха болоhондоо схээр омогорхон, промышленна предприятинуудта, эмхи зургаануудта хүдэлмэрилжэ байhан комсомолецууд болон залуушуулые колхозно ажахы дээрэ ошожо, промышленностиин түрүү аргануудые нэбтэрүүлхые уряалнаб.

А. Кожемякина.

Шэнэ үүсхэл дэмжэнэ

Предприятинуудай управлениин болон бусад эмхи зургаануудай аппарадуудай конторско хүдэлмэринүүдhээ гаража, предприятиин үйлэдбэри дээрэ ажаллаха тухай Москвагай электролампова заводой албахаагшадай шэнэ үүсхэлые манай республикын модо бэлэдхэлэй предприятинуудай албахаагшад халуунаар дэмжэжэ эхилбэ. Инженернүүд, технигүүд болон албахаагшад аппарадhаа модо бэлэдхэлэй үйлэдбэриин гол түлэб хүдэлмэринүүдтэ гаража байна.

Залуу инженер Пантелеймон Китаев институт дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр, Хандагатайн леспромхозой үйлэдбэриин таhагай ахалагша инженерээр томилогдоhон байгаа. Канцелярска хүдэлмэридэ ажаллахадаа институдта hуралсажа олоhон теоретическэ эрдэмээ бодото ажал дээрэ хэрэглэхэ аргагүй байhан юм.

Шэнэ үүсхэлэй гарамсаар инженер П. Китаев ой соо, модо бэлэдхэлэй түсэбэй дүүргэгдэдэг газарта ошожо ажаллахые хүсэбэ. Леспромхозой директортэ бэшэhэн тэрэнэй мэдүүлгэ соонь нигэжэ хэлэгдэнэ: «Би инженер мэргэжэлтэйб. Институдта hуралсажа абаhан эрдэмээ бодото дээрэнь хэрэглэхэ зорилгоор модо бэлэдхэлэй гол түлэб хүдэлмэри дээрэ ажаллаха хүсэлэнтэйб. Тиимэhээ намайе леспромхозой нэгэ пунктда эльгээхые гуйнаб».

Залуу инженерэй гуйлта бэелүүлэгдэбэ. Мүнөө тэрэ леспромхозой Нарын гэжэ пунктда техноругаар ажаллажа байна.

«Забайкаллес» комбинадай үйлэдбэриин таhагай ахалагша инженер нүхэр Е. Затравин леспромхоздо ажаллахаар шнидэhэн юм. Мүнөө тэрэ Хандагатайн леспромхоздо инженерээр ажаллажа байна. Тэрэшэлэн энэ леспромхозой техническэ шалгалтын таhагай начальник нүхэр Скобелев модо бэлэдхэл дээрэ ошожо ажаллаха гэжэ шнидэбэ.

В. Васильев.

Табанжэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө

Модошодой хүдэлмэридэ манай туhалажа

Манай заводой хүдэлмэришэдэй урда харюусалгатай зорилго табигданхай. Бидэнэр трактор, автомашина болон бусад механизмуудые түргөөр, hайнаар заhабарилжа, модошодой хүдэлмэридэ туhалха уялгатайбди. Энэ талаар бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Үнгэрhэн 11 hарын даалгабари нилээд үлүүлэн дүүргэгдэhэн ба үйлэдбэрилдэг продукциин шанар hайжарhан байна. Заhабарилгын хүдэлмэриин технологическа процесс, ажалай эмхидхэл нилээд нарижуулагдаа.

Механизмуудай двигательнүүд, лебёдконууд болон машинануудай частнуудай заhабарилгаhаа гарамсаарнь, уридшалан туршаха түхеэрэлгэнүүдэй нэмэгдэжэ табигдаhанай ашаар заhабарилгын хүдэлмэриин шанар, ажалай бүтээсэ эрид дээшэлбэ. Энээнэй ашаар үнгэрhэн hара соо заhабарилгаhаа гарахан тракторнууд болон машинануудhайн сэгнэлтэтэйгээр тушаагдаба.

Москвагайхидай гаргаhан шэнэ үүсхэлые манай заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд ехэ урматайгаар дэмжээ. Предприятиингаа ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын зорилгоор бии байhан арга боломжонуудаа элирүүлhэнэй ашаар жэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид сүм дүүргэхэ болоообди. Заводоймнай коллектив табанжэлэйнгээ даалгабариие ерэхэ жэлэй декабриин 5-да дүүргэхээр зоригжонхой.

Мүнөө заводоймнай цех, бригада бүхэнэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Энэ мүрысөөндэ хүдэлмэришэн бүхэн эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, абаhан уялганууда нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлнэ. Мүрысөөндэ бишье оролсоод, «КТ-12» маркын тракторай лебёдкын барабанай хэб шудхалга дээрэ хүдэлмэрилнэб. Үдэр соо нэгэ хэб хэхэ даалгабаритай аад, хоёрые хэнэб. hайн шанартай деталь шудхахын тулада хэб хэдэг шабараа hайнаар зуураха хэрэгтэй. Тиигээгүй хада, деталь муугаар шудхагдажа, машиныи хүдэлмэрилжэ байха үедэ эбдэрдэг байна. Продукциин шанарай түлөө тэмсэл гансахан манай цех соо нимээр табигдаа бэшэ, харин заводой бүхы цехүүд соо энэ мүрысөөн дэлгэрэнхэй. Ушар нимэhээ hүүлэй үедэ заводтомнай тракторнууд, автомашинануудболон бусад механизмууд урдынхиhаа яhала hайнаар заhабарилагдаа гэhэн сэгнэлтэнүүдые леспромхозуудай механизаторнуудhаа абаhан байна.

Е. Баженова, «Механлит» заводой формовщица.

Хэлэhэн үгэдөө хүрэхэб

Нарин гэжэ пунктын коллектив модо бэлэдхэхэ 1954 онойнгоо түсэбые болзорhоонь хоёр hара арбан хоног урид дүүргээ hэн. Тиигээд модошодто хандаhан партийн Центральна комитедэй уряада харюу болгоо, жэлэй дуулhатар түсэбhөө гадуур 26 мянган кубометр барилгын модо бэлэдхэхэ гэжэ социалистическэ уялга абаhан байна. Бидэнэр энэ уялгаяа бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө шангаар тэмсэнэбди. Би «МАЗ-200» маркын автомашинада шофёроор хүдэлмэрилнэб. Социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо мүн лэ дээшэлүүлэгдэhэн тусхай уялга абаhан байнаб. Энэ уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада автомашинаяа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахые оролдонобди.

Манай эндэ «МАЗ-200» маркын автомашина түрүүшынхеэ ашаглагдажа байна. Энэ хадаа бүтээсэ ехэтэй автомашина юм. Тиимэhээ тэрэндэ техническэ зүб харууhа хэхэ, эзэн ёhоор ашаглаха гээшэ тон шухала. Мүнөө абаhан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын тулада машинаяа hайнаар харууhалжа, үдэр бүриингөө нормые 150—200 процент дүүргэнэб.

Мих. Иванов. Хандагайн леспромхозой шофёр.

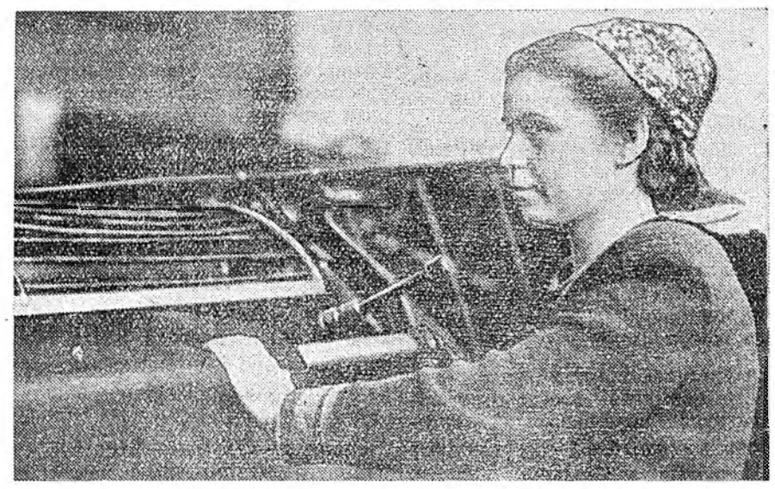

Анна Яковлева Улан-Удын сэмбын фабрикада 1946 онhоо хойшо нэхэгдэhэн сэмбые жэгдэрүүлэн татагшаар хүдэлмэрилжэ байна. Табанжэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ хабаадалсаhан комсомолка Яковлева үдэр бүриингөө нормые 140 процентhээ доошо бэшээр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. Яковлева ажаллажа байна. **З. Веснинагай** фото.

Сатирын БУЛАН

Завхоз Глазков хайшаа ябашооб?...

Селендумын МТС-эй конторын үүдэн нээгдэжэ, тэрэнэй саанаhаа хүбэнтэй хүхэ хүүртигтэй, уб улаан шюдэтэй, малгайгаа буруу тээшэнь үмдэжэрхиhэн, харашагүй зүдэрүү нэгэ хүн бултайгаад, үүдэндэ тээгэлдэн найгажа байтараа арайхан гэжэ зосоohоо орожо, үүдэнэй саана байhан стул дээрэ hалд байса hуушаба. Тиигээд углууда байhан шкаф тээшэ, ямар нэгэн арьяатаншие хараhандал, сабшалаагүйгөөр гэтэнэ, нэгэнье үгэ дуугарнагүй, мишл ехэ схээр шуухирна. Энэ хадаа Селендумын МТС-эй завхоз Глазковой ажалдаа гаража ябаhан үе байгаа.

Конторын хүдэлмэрилэгшэд, хэрэгээр ороhон механизаторнууд Глазков тээшэ хаража, тархяа hэжэрэн, гайхалсан, хөөрэлдэнэ: «Баhа?», «Баhа даа!» «Баhа гү?», «Баhа ааб даа!», «Ай-яа-яа!».

Энэ үедэ газааhаа үшөө нэгэ механизатор яаралтайгаар орожо, техническэ секретарь Маховада хандаба:

— Намда завхоз Глазков энэ гэhээр хэрэгтэй болоо. Мэдэнэгүй гүт, хайшаа ябашооб?

—Мэдэнэб.Тэрэ саанатнай hууна. Зүгөөр мүнөө сүлөөгүй ха, — гээд Махова энеэбхилбэ.

— Юу хэжэ байнаб!

—Дуулажа байна.

—Юун тухай?

—Селендумын «монополи тухай»...

Мүнөөхи механизатор Махова тээшэ гайхангяар харан байтараа углуугай шкафые бузар муухайгаар, шоо үзэнгеэр гэтэhэн Глазков тээшэ эрьехэдээ дуулhыень ойлгожорхёо. Тиигээд урмаа хухарангяар дуугарба:

— Баhа?! Теэд би аргагүй хэрэгтэй бэлэйлби. Тэрэнээ одоол мүнөөдэр бүтээхэб гэжэ hанаалби...

— Баhа даа. Теэд хэзээ энэ «баhа» гээшэнь дуулhаха юм? Намда баhал ехэ хэрэгтэй юм hэн, — гэжэ ондоо механизатор нэмэбэ. hогтуу Глазковтой хөөрэлдэхэ гү, али үгы гү гэжэ эдэнэй hанаhаар байтар үүдэнэй саанаhаа «Б-б-би... мэ-мэ-нэ ошохоб» гэhэн hөөлдэнгир муухай абяан дуулдаба... «Тиимэ даа, ехэл ошохош!» гэжэ эдэ механизаторнууд hанаад гаража ябашаба...

...hогтуу Глазков конторohоо МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдтэ намнуулаад, бухгалтеридэ орожо, хэрүүл шууяа татаба, аманда ошогүй бэлиг шэбшэг хэлэжэ эхилбэ. Эндэ байhан залуушуул, эхэнэрнүүд Глазковые арай гэжэ намнажа гаргаба.

«Архи арбан гурбан жолоотой» гэдэг. Завхоз Глазков арбан гурбан жолоогоhонь олондонь «татагдашаhан» аад, hогтуугаар ажалдаа ерэжэ, бэлиг шэбшэг хэлэжэ, хэлэ ама, хэрүүл шууяа татажа ябадаг болошохой. Зарим үдэр ажалдаа ороидоошье гарадаггүй. Энэн тухайнь МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд мэдэдэг. Теэд ажал хүдэлмэриинь hаатуулдаг, болихоёо болиhон архишан Глазковто тэдэнэр хатуу хэмжээ абахын орондо, мишл конторohоо намнахадаад лэ байдаг. Юрэдөө гайхалтай, тэдэнэр, юуб даа, нэгэл юумэ хүлсэнэ. Магад, мүнөөдэрэй «Сатирын буланые» хүлсэнэ гү?

Р. Жапов,
М. Барадин.

Эбдэрхэй банитай колхоз

Закаменай аймагай Санагын сомоной «Коммунизм» колхоз аймаг соогоо томошье, баяншье колхозуудай нэгэниинь юм. Теэд энэ артелиин 1-дэхи бригадынхид сүлөөтэй сагтаа банида орожо, бэсэ ариг сэбэрээр абажа ябаха аргагүйдэнэ. Ушар юуб гэхэдэ, эндэхи баниин сонхо, пеэшэниинь эбдэршэнхэй, хүнэй тэрээндэ дүтэлхөөр бэшэ байдаг. Энээнэй сонхонуудыень табижа, пеэшэнгыень заhабарилбал хүнэй яhала орожо баймаар бүтэн болохо hэн. Теэд банияа заhабарилжа, колхознигуудайнгаа культурно-ажаhуудалай эрилтые хангаха тухай колхозой хүтэлбэрилэгшэд анхаралаа огто табиhагүй.

В. Данжалов.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭhЭНЭЙ hҮҮЛЭЭР

„Эмхитэй журамтай болгохо“

Иимэ гаршагтайгаар манай газетэдэ толилогдоhон бэшэг соо Хоринин МТС-эй машинно-тракторна мастерскойдо ажалай журам hула гэжэ хэлэгдэhэн байгаа.

Бэшэг соо заагдаhан баримтануудые шалгахада булта зүб байба гэжэ манай редакцида КПСС-эй Хоринин айкомой секретарь нүхэр Санжиев мэдээсэбэ. Тус бэшэг МТС-эй партийна бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, механизаторнуудай дунда политическэ хүдэлмэри hайжаруулха туша тусхай тогтоол гаргагдаа.

Мүнөө машинно-тракторна мастерскойдо ажалай журам hайжаржа байна.

„Базарсадын байрагүй аашануу“

Түнхэнэй аймагай Жэмhэг тосхондо ажаhуудаг, колхозой бухгалтер коммунист Базарсада Бадмаевай hамуу hалихай ябадал тухай материал манай газетын ноябриин 1-нэй номерой сатирын буланда толилогдоо hэн.

Манай редакцида КПСС-эй Түнхэнэй айкомой секретарь нүхэр Зонхоевой мэдээсэhэнэй ёhоор, фельетон соо заагдаhан баримтануу шалгалтаар булта тодорбо. «Путь Ленина» колхозой парторганизацин партийна суглаан дээрэ коммунист Бадмаевай ябадал тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэжэ, зохихо хэмжээн абтаа.

Эрхим шанартай эдеэ хоол үйлэдбэрилхэ

С. ВЛАСОВ, БМАССР-эй Эдеэ хоолой товарнуудай промышленностиин министр

Хүндэ промышленностиин хүгжэлтэдэ туйлагдаhан амжалтануд, мүн хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэмжээябуулганууд хадаа эдеэ хоолой товарнуудые үйлэдбэрилхэ хэрэгые эрид ехээр дэбжээхэ арга олгоhон байна. Хүн зонине мяха болон мяханай зүйлнүүдээр, тоhоор, сахараар, кондитерска зүйлнүүдээр, консервээр ба бусад эдеэ хоолоор хангалгые ойрын 2—3 жэлэй туршада эрид ехээр дээшэлүүлхэ хэрэгтэ эдеэ хоолой промышленностиин хүдэлмэришэд ехэхэн үүргэ дүүргэхэ байна.

Республикын эдеэ хоолой товарнуудай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд парти, правительствын табиhан зорилгые бэелүүлэн продукциин ассортиментые үргэдхэхэ талаар зарим тэды хүдэлмэри хэжэ байна. Жэшээлхэдэ, hүүлэй хоёр эзлэй туршада Улан-Удын пивын заводто олон янзын, тусхайлбал, груша, сливэ, клюквэ болон бусад жэмэсэй шүүhээр хэгдэhэн hэрюун унданууд үйлэдбэрилэгдэнэ. Энэ үе соо Улан-Удын кондитерска фабрикын хүдэлмэрилэгшэд хэдэн ондоо сортын печени барижа наймаанда гаргаа. Үйлэдбэрилдэг продукциингаа ассортиментые үргэдхэхэ талаар Хонхолойн, Түнхэнэй, Желтурын, Усть-Кяхтын болон Хориин аймагуудтахи тээрмэнүүд түрүүшын алхамуудые хээд байна. Тэдэ тээрмэнүүдэй коллективүүд колхозууд болон колхознигуудай ургажа байгаа эрилтэнүүдые хараадаа абажа, эрхим шанартай гурил татадаг болоо. Энэ хэмжээ-ябуулгые бэелүүлхын тулада тэдэ тээрмэнүүд hайнаар заhагдажа, шэнэ түхеэрэлгэ тодхогдоhон байна.

Республика дотор эгээн түрүүн Хонхолойн тээрмэдэ гречухын хүрпээ үйлэдбэрилэгдэдэг боложо, энэ продукци элбэгээр наймаалагдана.

Манай республика дотор hамар бэлэдхэхэ түйлай ехэ арга боломжо бии гээшэ. Нэгэ миллион шахуу гектар талмай дээрэ хуша модон ургана. Иимэ ехэ талмай дээрэhээ жэл бүхэндэ хэдэн зуугаад центнер hамар сохигдоно. hамарай борбоосогой бутаргаха хүдэлмэриин механизацилагдаагүй дээрэhээ урдань энэ ажал бүтээсэгүй байhан юм. Энэ дутагдалые усадхахын тулада Иволгын аймагай эдеэ хоолой комбинадай хүдэлмэришэн нүхэр Пастухов hүүлэй 3 жэлэй турша соо тиимэ механизм бүтээхэ гэжэ өөрынгөө бүхы үүсхэл hанамжые табиhан байна. Тэрэнэй гаргаhан үүсхэл оролдолго миин үлөөгүй. Энэ жэл нүхэр Пастухов hамарай борбоосогой бутаргаад, сэбэрлэхэ бүтээсэ ехэтэй машина зохёогоо. Тэрээниие уридшалан туршалга hайшаалтай үрэ дүн харуулба. Гадна, мүнөө хушын hамарай тоhо, hамараар халва үйлэдбэрилгын цех эмхидхэхэ талаар проектнэ хүдэлмэри ябуулагдажа байна.

Манай республика загаhаар баян гээшэ. Ажалшадые загаhанай зүйлөөр элбэгээр хангаха, тэрэнэй ассортиментые үргэдхэхэ талаар хэмжээ абтажа байна. Энэ жэлдэ Корсаковска загаhанай заводой хүдэлмэрилэгшэд загаhые сонгоодог болоо.

Сэлэнгын аймагта витамин ехэтэй шасаргана элбэгээр ургадаг юм. Нёдондо жэл хүрэтэр шасарганын шүүhэн промышленностьда хэрэглэгдэхээр буйлуулагдадаг байгаа. Теэд энэ үнэтэ шүүhэндэ ажалшадай эрилтын hураггүй ехэ байhаниие хараадаа абажа, мүнөө тэрэ шүүhэн бутылка соо эюулэгдээд наймаалагдадаг болоо.

Республика доторнай мэнэ hая болотор банкатай овощной консервэ үйлэдбэрилэгдэдэггүй байhан юм. Тиимэ дээрэhээ энэ продукци манай ороной европейскэ районуудhаа асарагдадаг байгаа. Иимэ консервые эндээ үйлэдбэрилдэг болохын зорилгоор Үнэгэтэйн заводто овощеконсервнэ цех нээгдэжэ, тэндэнь хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүд тодхогдоhон байна. Овощёор хэhэн консервые эндэ үйлэдбэрилгын дүй дуршэлые харахада энэ hалбариие саашадань үргэдхэжэ боломоор байгаа. Тиимэ дээрэhээ Үнэгэтэйн заводой энэ цех нилээд үргэдхэгдэhэн ба Қабанскын эдеэ хоолой комбинадта консервнэ шэнэ цех баригдажа эхилhэн байна.

Хэгдээд байhан эдэ бүхы хүдэлмэринүүдэй үшөөл бага байhаниинь арсашагүй. Гэбэшье, республикын эдеэ хоолой промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай үргажа байгаа эрилтые үнөөл hайнаар хангажа шаданагүй. Эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудта үйлэдбэриин культурын хангалтагүй ба техническэ базын hула байhан дээрэhээ, тэдэнэр союзна промышленностиин бүтээдэг продукцида шанараараа хүрэхэгүй эдеэ хоол гаргадаг байна. Эрхим шанартай эдеэ хоолой товарнуудые гаргадаг союзна промышленностиин түрүү предприятинуудай дүй дуршэл манай республикын эдеэ хоолой предприятинуудта hулаар хэрэглэгдэнэ. Эдеэ хоолой продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн ажалшадай мүнөө үеын эрилтые ханганагүй. Жэшээлхэдэ, овощной консервдэ ажалшадай эрилтын хэды ехэ байбашье, энэ продукт дэн багаар үйлэдбэрилэгдэнэ. Кондитерска зүйлнүүдэй ассортимент үсөөн, крахмал ороидоошье үйлэдбэрилэгдэнэгүй. Ойдо ургадаг жэмэс, hархяаг болон байгаалиин бусад баялиг хангалтагүйгөөр хэрэглэгдэнэ. Иимэ зүйлэй продукци үйлэдбэрилгые эрид ехэ болгохо гээшэ эдеэ хоолой промышленностиин хүдэлмэришэдэй хойшолуулагдашагүй зорилго болоно. Эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудай хүдэлмэридэхи гол дутагдалнуудай нэгэниинь юуб гэхэдэ, hайнаар багсалагдаhан, гоё hайхан ороилтотой, хүн зондо ехээр хэрэглэгдэдэг эдеэ хоолой товарнууд тон багаар гаргагдана.

Эдеэ хоолой товарнуудые ехээр үйлэдбэрилдэг болохотоёо хамта, тэрэнэй шанарые hайжаруулгада онсо анхарал хандуулха хэрэгтэ энэ хүндэтэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэлгэдэ предприятинуудай партийна, профсоюзна организацинууд ехэхэн үүргэ дүүргэхэ байна. Эдэ организацинууд hайн шанарай түлөө тэмсэлдэ хүдэлмэришэдэй урма хэшээлые дээшэлүүлхэ, тэдэнэй даажа байhан участогуудые али бүхы талаарнь эрхим болгохо хэрэгтэ туhа хүргэхэ, түрүү дүй дуршэлые олоной шадабари болгохые эрмэлзэхэ зэргэтэй.

Манай предприятинуудай ажалые харахада, продукциин шанарые hайжаруулха хэрэгтэ заримдаа ехэнүүд алдуу дутуунууд гарана. Жэшээлхэдэ, карамель будаха будагай рецептын ёhоор хэгдээгүй дээрэhээ зарим продукцинууд хэмhээ үнгэрөөд хүрэн хара боложо голодоhондо гарана. Жэшээлхэдэ, Иволгын аймагай эдеэ хоолой комбинадай мастер Алексеенкын гэмээр үйлэдбэриин технологическа процесс бүдүүлигээр эбдэгдэжэ, 830 килограмм шанар муутай карамель үйлэдбэрилэгдэhэн байха юм. Городок городтохи эдеэ хоолой комбинадай мастер нүхэр Гридинэй гэмээр hэрюун ундын рецептура бүрүү байжа, шанар муутай ундан гаргагдаhан байна. Гадна, техническэ базын hула байhан дээрэhээ заримдаа продукциин шанар доошолдог байгаа. Жэшээлхэдэ, Улан-Удын пивын заводой сатураторна түхеэрэлгэнүүдэй конструкци хуушарhан дээрэhээ углекислотагаар hула унданууд үйлэдбэрилэгдэдэг байгаа. Энэ дутагдал усадхагдаа. Мүнөө шэнэ түхеэрэлгэ тодхогдоод, hайн шанартай унданууд гаргагдана.

Үйлэдбэрилhэн продукцияа багсалха болон хайрсаглаха талаар Городок, Бабушкин городуудай эдеэ хоолой комбинадуудта ехэнүүд дутагдалнууд бии. Теэд тэдэ дутагдалнууд мүнөө болотор усадхагдаагүй байhаар. Эдэ комбинадуудай директорнууд нүхэд Кузнецов, Дерин гэгшэд түс асуудалда зохихо анхарал табиhагүй.

Манай орон дотор эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилхын түлөө, ажалшадай үүсхэл улам үргэнөөр дэлгэрнэ. СССР-эй Эдеэ хоолой товарнуудай промышленностиин министерствын предприятинуудаар бүхыдөө 25 мянган бригаданууд болон цехүүдэй коллективүүд эрхим шанарай түлөө мүрысэнэ. Манай республикын эдеэ хоолой зарим предприятинууд энэ мүрысөөндэ хабаадалсабашье, эрхим шанар түйлаhан нэгэнье бригада үгы байна. Энэ хадаа манай хүдэлмэриин ехэхэн ба саашадаа тэсэшэгүй дутагдал болоно.

Мүнөө эдеэ хоол үйлэдбэрилэгшэдэй голзорилго хадаа бүтээн гаргадаг продукциингаа шанарые эрид hайжаруулжа, ажалшадта hайн, үлэ ехэтэй, амтатай эдеэ хоол элбэгээр үгэхэ ёhотой болоно. Энэ хүндэтэ зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө түбхын түрүүндэ үйлэдбэриин технологиие нарижаар сахижа, тэрэниие саашадань нарижуулха, ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэдэ үдэр бүриин анхарал табиха хэрэгтэй. Үйлэдбэриин культурые дээшэлүүлхын түлөө предприятинуудай хүдэлмэришэн бүхэн үүсхэл оролдолго гаргаха байна. Республикын эдеэ хоолой промышленностиие саашадань хүгжөөн дэбжээхэ, тэрэниие ажахын түрүү hалбари болгохо арга боломжо манайдагүйсэд бии. Тиимэhээ предприятинуудай доторой арга боломжонуудые элирүүлхэ, шотагай түүхэй эд зүбөөр хэрэглэхэ гээшэ мүнөө хэзээ хэзээнэйхиhээ шухала болоод байна. Москвагайхидай үнэтэ үүсхэлые халуунаар дэмжэн, продукци үйлэдбэрилхэ табанжэлэйнгээ түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө бүхы хүсэсэ элсүүлхэ ябадал республикын эдеэ хоолой промышленностиин хүдэлмэришэдэй шухала зорилго болоно.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ХЭРЭГ ИЛАХА!

Московско зүблөөнэй дүнгүүдтэ зорюулагдаһан митинг Варшавада болобо

ВАРШАВА, декабриин 8. (ТАСС). Европодо эб найрамдалые ба аюулгүй байдалые хангаха талаар европейскэ гүрэнүүдэй Московско зүблөөнэй дүнгүүдтэ зорюулагдаһан ажалшадай интэгородской митинг үсэгэлдэр Варшавада болобо. «Гвардия» гэжэ обществын спортивна уужам ехэ зал соо столицын предприятиинуудай хүдэлмэришэд, наука, культура ба искусствын ажал-ябуулагшад, залуушуулай түлөөлэгшэд олоор суглараа. Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй политбюрогой гэшүүд, гүрэнэй Советэй ба Польско Арадай Республикын правительствын гэшүүд, СССР-һээ Польшодо байдаг посол Н. А. Михайлов, арадай демократиин оронуудай дипломатическа түлөөлэгшэд, профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациин генеральна советэй 7-дохи сессидэ ерэһэн профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациин түрүүлэгшэ Джузеппе Ди Витторио, Франциин ажалай бүгэдэнитын конфедерациин генеральна секретарь Бенуа Франон митинг дээрэ байлсаа.

Национальна фронтын варшавска городской комитедэй түрүүлэгшэ уранзохёолиио К. Брандыс митингые нээгээ.

Удаань Московско зүблөөндэ хабаадаһан польско правительственна делегациие толгойлогшо Польско Арадай Республикын Министрүүдэй Советэй түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич үгэ хэлээ.

Московско зүблөөн хадаа Польско Арадай Республикын ба Чехословацка Республикын правительствонуудтай зүбшэн хэлсээд, Советскэ Союзай правительствын гаргаһан үүсхэлээр зарлагдаһан байна. Улаасоорондын оршон байдалай энэ зүблөө зарлахые эрижэ байһые манай правительствонуудай мэдэрһэн дээрэһээ, тус зүблөөн зарлагдаһан байгаа. Эб найрамдалда ба европейскэ аюулгүй байдалда аюул тохёолдуулхаар событинууд һүүлэй үедэ улаасоорондын оршон байдалда тохёолдоһониинь мэдээжэ. Эдэ событинууд юуб гэхэдэ, лондонско ба парижска хэлсээнүүд баталагдажа, тэрэнэй үедэ баруун гүрэнүүдэй зарим правительствонууд Баруун Германида гитлеровскэ вермахтые һэргээхэ тухай хэлсэһэн байна.

Гитлеровскэ вермахтые һэргээлгэ ямар зорилготойгоор хэгдэдэг тухай Московско зүблөөндэ хабаадаһан бүхы оронуудай түлөөлэгшэд эли тодоор мэдүүлһэн байна. Эб найрамдалай, манай түбиин аюулгүй байдалай ба хүбн заяанай түлөө гүнзэгы ехэ харюусалгатай байһанаа мэдэрэн тэдэнэр хадаа Баруун Германие дахин зэбсэглэхэ түсэбүүдтэ эрид шууд буруушаалга зүблөөндэ хабаадаһан арадуудай зүгһөө мэдүүлһэн байна.

Московско Декларацин хадаа зүблөөндэ хабаадаһан тэдэ оронуудай правительствонуудай нэгэн һаналта хараа бодолые мэдүүлнэ; тиихэтэй хамта энэ Декларацин хадаа эдэ правительствонуудаар түлөөлэгдэһэн зүблөөндэ хабаадаһан арадуудай нэгэн һаналта хараа бодолые мэдүүлһэн ябадал болоно. Тиихэдэ, лондонско ба парижска хэлсээнүүдые баталһан баруун гүрэнүүдэй правительствонуудай хараа бодол тад ондоо юм. Эдэ правительствонууд хадаа дурсагдаһан хэлсээнүүдые баталхадаа өөһэдынгөө арадуудай олонхидой дэмжэлгэ хүлеэнэгүйбди гэжэ һайнаар мэдэнэ.

Зүблөөн дээрэ баталан абтаһан Декларацие нэгэн һаналаар һайшааһан польско бүхы арадай дэмжэлгые хүлеэжэ байһанаа польско делегаци мэдэрдэг байгаа гэжэ Ю. Циранкевич онсо тэмдэглээ.

Энэ Декларацин хадаа арадай нэгэдэлые бэхижүүлхэ хэрэгтэ, манай Эхэ ороной хүсэ шадалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ бүхы ажалшадай саашадаа ороддохые уряалһан уряа бидэнэртэ, польско арадта болохо байна гэжэ Ю. Циранкевич хэлээ.

Удаань польско сеймын вице-маршал Юозга-Михальский үгэ хэлэхэдээ ишгэжэ мэдүүлээ: арсалдаата асуудалнуудые нэгэн столдо һуужа европейскэ оронуудай шидхэлгэдэ зорюулагдаһан Московско зүблөөнэй шидхэбэришүүдые польско бүхы арад халуунаар дэмжэнэ.

Франциин ажалай бүгэдэнитын конфедерациин генеральна секретарь Бенуа Франоной хэлэһэн үгые сугларагшад ехэ халуунаар уттаа. Европейскэ арадуудай хорото дайсан—германска милитаризмые һэргээхын түлөө империалистическэ этэгээдүүдэй хэдэг һэдэлгэнүүдтэ французска арадай эсэргүүсэн тэмсэдэг тухай тэрэ хөөрэлһэн байна.

Итальянска ажалай бүгэдэнитын конфедерациин генеральна секретарь, профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациин түрүүлэгшэ Джузеппе Ди Витторио үгэ хэлэхэдээ, Московско зүблөөнэй дүнгүүдые арадуудай халуунаар һайшаажа байһые тэмдэглээ. Мүнөө бидэнэр хадаа хэзээ хэзээнэйхиһээ үлүү ехээр нэгэдэнги байнабди, манай хэрэг—эб найрамдалай хэрэг илаха! гэжэ Витторио хэлээ.

Московско зүблөөнэй шидхэбэришүүдые хүсэдөөр дэмжэжэ байһанаа мэдүүлһэн резолюциие митингдэ хабаадагшад ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

Польско арад хадаа агрессивнэ вермахтые һэргээхэ, Баруун Германие зэбсэглэхэ, сэрэгэй блок байгуулха уришагта ба аюулта политикые шоо шобто харана гэжэ резолюци соо хэлэгдэнэ. Эб найрамдалда эсэргүүгээр, Польшодо эсэргүүгээр ба хүн түрэлтэндэ эсэргүүгээр шэглүүлэгдэһэн политикын аюулта хойшолонгуудтай манай арад эбсэжэ шадахагүй гэжэ резолюци соо хэлэгдэнэ.

Аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха нинтэевропейскэ системые байгуулха советскэ проектые польско арад нэгэн һаналаар дэмжэнэ. Вермахтые һэргээхэ тухай парижска хэлсээнүүдэй эсэслэн баталагдаад байгаа һаань, Советскэ Союзтай ба 900 миллион хүнтэй эб найрамдалай лагерьтай хамта өөрыгөө хамгаалалгые бэхижүүлхын тулада, Европодо аюулгүй байдалые ба эб найрамдалые хангахын тулада манай оронуул зохихо хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

СЕПГ-эй ЦК-гэй пленум

БЕРЛИН, декабриин 8. (ТАСС). Европодо эб найрамдалые ба аюулгүй байдалые хангаха талаар европейскэ оронуудай Московско зүблөөнэй дүнгүүдтэ зорюулагдан Германиин нэгэдэмэл социалистическэ партиин Центральна Комитедэй 22-дохи пленум үсэгэлдэр Берлиндэ болоо. Московско зүблөөнэй хүдэлмэрин ба дүнгүүд тухай СЕПГ-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Вальтер Ульбрихт элидхэл хээ.

Пленум хадаа Вальтер Ульбрихтын элидхэлые нэгэн дуугаар һайшааһан, Московско зүблөөн дээрэ ГДР-эй делегациин хэһэн мэдүүлгые ба зүблөөндэ хабаадагшадай баталак абаһан Декларацие дэмжэһэн шидхэбэрин гаргаһан байна. Европейскэ оронуудай Московско зүблөөнэй Декларацин дотор табигдаһан зорилгонуудые дүүргэхын тулада бүхы хэмжээнүүдые абаха гэжэ пленум шидхээ.

ВФП-гэй Гүйсэдхэхэ комитедэй сесси

ВАРШАВА, декабриин 8. (ТАСС). Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациин гүйсэдхэхэ комитедэй сесси Варшавада мүнөөдэр болоо. Декабриин 9—14-дэ болохоор хараалагдаһан ВФП-гэй Генеральна Советэй 7-дохи сессиин зүбшэхэ зүйлые ба хүдэлмэрилхэ гуримые сесси баталан абаа. ВФП-гэй Гүйсэдхэхэ комитедэй гэшүүд ба гэшүүдэй кандидадууд сесси дээрэ баталагдаа. Эдэ һуурнинуудынь профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн гурбадахи конгрессээр үлөөгдэһэн байха юм.

ВФП-гэй секретаряар В. Березинине (СССР) сесси баталаа. ВФП-гэй Азиин оронуудай профсоюзуудтай холбоо барисаанайнь үргэдэһэнтэй дашарамдуулан Гүйсэдком хадаа ВФП-гэй Азиин оронуудтай холбоо байгуулха бюродо хоёр түлөөлэгшэдые (Япони ба Индонези) нэмэжэ һунгаһан байна.

Хитадта түмэр зам барилга

ПЕКИН, декабриин 8. (ТАСС). «Женьминьжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор Цзинин-Эрлянь-Улан-Батор гэһэн түмэр замай барилгашад энэ замай Хитадай территори дээрэхи участогай һүүлшын станци бологшо хитад-монголой хилэ дээрэхи Эрлянь хүрэтэр рельс табилгые үсэгэлдэр дүүргээ.

Цзининһээ Эрлянь хүрэтэр ашаанай поезднууд һаадгүйгөөр ябадаг болоо. Энэнь элдэб объектнүүдэй барилганууде түргэнөөр дүүргэлгэдэ туһална. Эдэ барилганууд хадаа 1955 ондо ашаглалгада үгтэхэ ёһотой уласоорондын магистраль дээрэ поезднуудай һаадгүйгөөр ябалгые хангажа байна.

Ланчжоу—Урумчи—Алма-Ата гэһэн нүгөөдэ томо түмэр замай барилгашад Уцяолин гэжэ дабаае галаад, баруун зүг шэглүүлэн тус харгые заһажа байна. Ланчжоуһаа 303 километрын газарта байһан Увэй станци хүрэтэр рельс табилгын декабриин 1-дэ дүүрэһэн тухай урда тээнь мэдээсэгдээ һэн. 1955 ондо хүдэлмэриин һаадгүйгөөр хэгдэхын тулада Ганьсу провинциидахи хитадай нефтяной промышленностин центр—Юймынһээ, тэрэнһээ 560 километртэ байһан Синьцзян провинциидахи Хами город хүрэтэр түмэр харгы заһагдаа.

Тайванда американска сэрэгүүдые оруулха түсэбүүд тухай Синьхуа агентство ишгэжэ бэшэнэ

ПЕКИН, декабриин 7. (ТАСС). Американска корреспондентнүүдэй мэдээсэлнүүдтэ үндэһэлэн Синьхуа агентство ишгэжэ дамжуулба: «Сэрэгэй түсэблэлгын ба тагнуул хэлгые зохилдуулан ябуулха верховно орган болгон Тайбэй дээрэ сэрэгэй нэгэдэмэл захиргаа байгуулха гэжэ Холбоото Штадууд ба чанкайшистска бүлэгүүд һанаашалжа байна. Холбоото Штадууд хадаа Тайван дээрэ агаарай-сэрэгэй ба далайн-сэрэгэй шэнэ базануудые байгуулха хүсэлэнтэй юм ха. Американска авиациин офицернүүд тайванска аэродромуудые фотографировала. Японидо байһан 5-дахи авиасоединени, Филиппинэдэ байһан 13-дахи авиасоединени эдэ аэродромууд дээрэ ерэжэ байрлаха юм. Цзоин ба Тайванай далайн-сэрэгэй бусад портнуудые хэрэглэхын тулада 7-дохи флодой 72-дохи оперативна группа түсэб зохёожо байнхай.

Улан-Удын «Победа» артелиин эхэнэрнүүдэй гадар хубсаһа эсхэгшэ Анна Филиповна Недорина ажалшадай эрилтые эрхимээр хангана. Ганса энэ жэл соо нүхэр Недоринада артелиин правленини зүгһөө хэдэн дахин баясхалан хүргэгдэһэн ба нэгэ дахин шагнагдаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Недорина ажал дээрээ. А. Мантаевай фото.

Манай республика дотор

Колхоздо туһалнабди

Мүнөө шанга хүйтэн эхилжэ, колхозууд нинтынгээ адуу малай үбэлжэлгэдэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлээд байна. Энээнэй хажуугаар полинууд дээрэ үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууде үнэргэхэ шухала хүдэлмэри эхилбэ. Мүнөө нимэ ушар байдалые хараадаа абаа, манай профсоюзна организациин гэшүүд полинууд дээрээ агротехническэ хэмжээ-ябуулганууде үнэргэлгэндэнь шефтээ абаһан колхозуудтаа туһалха гэжэ шиндээ һэн. Ноябрь һара соо райуполминзагай, «Заготживсырьегой», «Заготзернотой» конторонуудай коллективүүд шефтээ абаһан Хрущевой, Ленинэй нэрэмжэтэ, «Путь Сталина» колхозуудай полинууд дээрэ 450 тэргэ паг шэбхэ гаргажа адхаба. Профсоюзна организациин гэшүүд Жамбалова, Горшкова, Лиюкин болон бусад энэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Ингээд манайхин колхозуудта малайнгаа үбэлжэхэ газарта үбһэ тэжээл зөөхэ хүдэлмэридэнь туһалха гэжэ шиндээ.

Ц. Цыдыпов, Хорнин аймагтахи Уполминзагай профсоюзай месткомой түрүүлэгшэ.

Адуушан Бадма Цыренов

Закаменай аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүн Бадма Цыренов олохон жэлэй туршада колхозой адуун һүрэгые харуулһална. Тэрэ харюусалгата ажалдаа анхарал оролдолго ехэтэйгээр хандажа, нинтын адуун һүрэгэй тоо толгойе жэл ерэхэ тудам улам олошоруулна.

1953 ондо нэгэшье толгой гээлтэ хоролтодо оруулаагүй. Мүн абаһан түлнүүдээ бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ. Иимэ оролдосотой ажалайнгаа түлөө нүхэр Цыренов энэ жэлдэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаһан байна.

Адуушан Цыренов Эхэ оронойнгоо столица—Москва городто, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкын павильонуудаар ябажа хараһан, үзэһэнөө өөрынгөө колхозой малшадта баясхалантайгаар хөөрэнэ.

Мүнөө нүхэр Цыренов даалгабарита 180 гаран толгой адуугаа атар тарганаар ондо оруулжа байна.

Ф. Цыренжапов.

Һайн шанартай сахар үйлэдбэрилнэ

Бичурын сахарна заводой хүдэлмэришэд абаһан уялгаяа муу бэшээр дүүргэжэ байна. Түсэбэй ёһоор, сүүдхэ соо 800 центнер сахарна свёкло үйлэдбэрилхын орондо 1000 центнер хүрэтэр үйлэдбэрилнэ.

Инженер нүхэр Павловай хүтэлбэрилдэг халаанайхид даалгабаряа хододоо 115—120 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Энэ халаанай хүдэлмэришэд Нина Семенюк, Иван Синицын, Михаил Дрянов, Николай Петров болон бусад илангаяа һайнаар хүдэлмэрилжэ, ажалай горьтой амжалтануудые туйлана.

Тус завод мүнөө 400 гаран центнер һайн шанартай сахар гүрэндөө үгөөд байна.

М. Николаев.

Шэнэ продукци гаргахань

Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой котел бүтээдэг цех шэнэ маркын паровой аккумуляторнуудые үйлэдбэрилэн гаргалгые шудалжа байна.

Мүнөө цех соо аккумуляторнуудые хэхын тула бүхы түхеэрэлгэнүүд тодхогдонхой.

ТОБШО ҺОНИНУУД

★ **Һонирхожо хараба.** Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (Хэжэнгэ) клубта уранһайханай болон бусад кинофильмнүүд хирэ хирэ болоод лэ харуулагдана. Һаяхан колхозой гэшүүд «Ёһото хүн тухай повесть», «Зайгуул хүн» гэжэ картинануудые олоороо сугларжа, һонирхон хараба.

★ **Лекци уншана.** Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын дунда һургуулиин багшанар һурагшадай үзэһэн материалнуудаа һайнаар ойлгохын тула зохихо лекциинүүдые уншадаг заншалтай.

Физикын багша Н. И. Зяблов, «Радио ба тэрэнние ашаглалга», багша И. Д. Шепелова «Антон Павлович Чехов» гэһэн темэнүүдээр лекци һурагшадта һаяхан уншаа.

★ **Ангай арһа тушаана.** Закаменай аймагай «Улаан Далахай» колхозой ангуушад жэл бүри хэдэн арбаад мянган түхэригэй ангай үнэтэ арһа гүрэндөө тушаана. Энэ жэл колхозой ангуушад булганай 17 ба 500 шахуу хэрмэнэй арһа тушаагаа.

Редакторай орлогшо О. Г. ГОМБОЕВА.

Сүлөөлэгдэһөөр 10 жэлэй ойе Венгриин ажалшад һайндэрлэнэ

БУДАПЕШТ, декабриин 8. (ТАСС). Венгриин хэдэ хэдэн районуудые Советскэ Армиин сүлөөлһөөр 10 жэлэй ойн гүйсэһэнние эдэ районуудта һайндэрлэнэ.

Печ гэжэ городой хүн зон энэ үдэрые декабриин 5-да һайндэрлэхэ зуураа, Венгриин эрхэ сүлөөгэй ба бэсэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлэй үедэ наһа бараһан советскэ сэрэгшэдэй памятникгай дэргэдэ венгуудые табяа. Энэ алдарта ойдо зорюулагдаһан вечернүүд Культурын байшангуудта, клубуудта болоо.

Дунапентеле гэжэ поселогой сүлөөлэгдэнэй ой декабриин 6-да гүйсөө. Энэ посёлок Сталиниварож гэжэ шэнэ городой составта мүнөө ородог юм. Ойн үдэрэй урда тээ городой залуушуул советскэ геройнуудта—сүлөөлэгшэдэй памятникта ошожо, тэрэнэй дэргэдэ венгуудые табиһан байна. Тэндэхи кинотеатр соо шаналал-дурасхаалай заседани болоо, тэрээн дээрэ Венгриин ажалшадай партиин городской комитедэй секретарь Золтан Варга үгэ хэлээ.

Ороной промышленна томо центр Мешкольц городто урдын партизануудай суглаан болоо. Гүрэнэй суглаанай түрүүлэгшэ Шандор Ронан болон эсэгэ ороной арадай фронтын түлөөлэгшэд суглаан дээрэ байлсаа.

Сталинградска горсоведэй түлөөлэгшэдые Ковентри город уриба

ЛОНДОН, декабриин 8. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор Ковентриин муниципальна советэй айлшад болгон өөрынгөө зургаан түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн тусхай делегациие 1955 оной хабар Ковентри городто эльгээхэ гэһэн уряал Сталинградай городской Советтэ эльгээхэ гэжэ Ковентриин муниципальна совет шидхээ.

Гондурастахи событинууд тушаа

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 7. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын Гондурасһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, Гондурасай вице-президент Лосано орон доторхи зохихлхы засагаа өөрынгөө гарта абаа. Лосано хадаа митингнүүдые, демонстрациинуудые хэлгые, материалнуудые хэблэн гаргалгые ба радио дамжуулгануудые хориһон байна. Эдэнэр «гурим эбдэлгэдэ» хүргэжэ болохо гэжэ декрет соо заагдана. Агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Гондурасай столица — Тегусигальпын үйлсэнүүдтэ солдадууд болон полициин отрядууд харуул харана.

Горнягуудай уласхоорондын хоёрдохи конференци хүдэлмэрээ дүүргэбэ

ПРАГА, декабриин 7. (ТАСС). Горнягуудай уласхоорондын хоёрдохи конференци Прагада болоод мүнөөдэр хүдэлмэрээ дүүргэбэ. 32 ороной горно промышленностийн хүдэлмэришэдэй делегаци энэ конференциидэ хабаадаа.

Горнягуудай экономическа ба социальна эрилтэнүүдэй Программа, өөһэдынгөө эрхын түлөө колониальна, колониальна шахуу ба дулдыдангы оронуудай горно промышленностийн хүдэлмэришэдэй тэмсэл тухай резолюци болон бусад документнүүд конференциин түгэсхэлэй заседани дээрэ баталан абтаһан байна.

Конференцийн Манифест нэгэн дуугаар ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абтаа. Нэгэдэмэл ябуулгын түлөө, арадуудай аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха бодото системэ байгуулхын түлөө, эб найрамдалые аршалан хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө, бүхы оронуудай ажалшадай интересүүдые болон эрхые хамгаалдаг профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациие тойрон улам нягтаар жагсахын түлөө тэмсэлээ шангадхахыень бүхы дэлхэйн горнягууд энэ манифест соо уряалагдаһан байна.

Конференци хадаа горнягуудай профсоюзуудай уласхоорондын нэгэдэлэй Уставта хэдэн хэдэн хубилалтануудые оруулһан ба захиргаанай шэнэ комитедые һунгаһан байна.

Захиргаанай комитет хадаа мүнөөдэр өөрынгөө заседани дээрэ горнягуудай профсоюзуудай уласхоорондын нэгэдэлэй түрүүлэгшээр С. Чолковские (Польша), вице-түрүүлэгшэнүүдээр И. Россочинкые (СССР), Е. Манерые (Итали), М. Нарасимханние (Инди) һунгаа. Горнягуудай уласхоорондын нэгэдэлэй генеральна секретаряар Андри Тюрель (Франци) һунгагдаа.

ЮНЕСКО-гэй генеральна конференциин 8-дахи сессиин пленарна заседани

МОНТЕВИДЕО, декабриин 8. (ТАСС). ЮНЕСКО-гэй генеральна конференциин 8-дахи сессиин декабриин 7-ной пленарна заседани дээрэ ЮНЕСКО-гэй гүйсэдхэхэ комитет нюуса голосованяар һунгагдаа. Тэрэнэй составта Египет, Голланди, Бразили, Испани, Куба, Японии, Индонези, Франци, Таиланд, Ливан, Либери, Эквадор, Инди, Дани, Иран, Баруун Германи, Уругвай, Пакистан, СССР, США, Англи, Итали ороһон байна.

ЮНЕСКО-дэ СССР-эй түлөөлэгшэ болон А. В. Солодовников байлсаха болоо.

1956 оной ноябрьда зарлагдаһан ЮНЕСКО-гэй генеральна конференциин 9-дэхи ээлжээтэ сессиие Индиин столица—Делидэ үнэргэхэ гэһэн индийскэ правительствын уряалые конференцидэ хабаадагшад нэгэн дуугаар хүлеэн абаа.

Иранда американска сэрэгэй „туһаламжа“

ТЕГЕРАН, декабриин 8. (ТАСС). «Посте Техран» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор Иранай агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй начальник дивизионно генерал Гиляншах США-да һара шахуу саг соо байгаад Тегеранда бусажа ерээ.

Гиляншах США-да байха зуураа, США-гэй агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй эмхидхэлтэй танилсаһан, Иранда реактивна самолёдуудые тэндэһээ абаха арга боломжо тухай асуудалые шэнжэлжэ үзэһэн ба энэ асуудалаар американска штабай түлөөлэгшэдтэй хэлсээ хэһэн байна.

Баруун Ириаиние индонезитэй нэгэдүүлхые индонезийскэ тушаалта хүнүүд эринэ

ДЖАКАРТА, декабриин 8. (ТАСС). Индонезийн президент Сукарно ба премьер-министр Састроамиджойо гэгшэдэй мэдүүлгэнүүд хэблэлдэ тунхаглагдаа. Баруун Ириан тушаа индонезийскэ арадай эрилтэнүүдэй зүб зүйтэй байһан тухай тэдэ мэдүүлгэнүүд соонь онсо тэмдэглэгдэнэ.

Баруун Ириаиние Индонезитэй нэгэдүүлхын түлөө бата жагсаалтайгаар тэмсэхыень мэдүүлгэ хэхэдээ Састроамиджойо арадые уряалһан байна.

1955 ондо абтаха

„Бурят-Монгольская правда“,
„Бурят-Монголой үнэн“,
„Бурят-Монгольский комсомолец“
(ород, бурят-монгол хэлэн дээрэ)

газетэнүүдтэ

ЗАХИЛГА АБТАНА

Захилгые „Союзпечатиин“ бүхы отделениинүүд, тэрэшэлэн почтальонууд болон ниитын түлөөлэгшэд абана.

Мүнөөдэр кино, театриинуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта—уранһайханай шэнэ фильм «Стрекоза» (10 ч. 30 м., 12 ч. 30 м., 14 ч. 30 м., 16 ч. 30 м., 18 ч. 30 м., 20 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.).

«ХРОНИКА» кинотеатрта—шэнэ научно-популярна фильм «Крылатая защита» (10 ч. 30 м., 18 ч. 15 м.), «Дубровский» (12, 13 ч. 30 м., 15 ч. ба 19 ч. 30 м.), «Маленькая мама» 16 ч. 30 м., 21 ч. ба 22 ч. 30 м.)

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря — 3-23, партийной жизни, сельского хозяйства—10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности — 4-52, мест. информации и писем — 11-05. Для междугородных разговоров—16.

Н—00976. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 6698.